

LEGNICKIE WIADOMOŚCI DIECEZJALNE

PISMO URZĘDOWE
LEGNICKIEJ KURII BISKUPIEJ
ROK XXXIII (2024) NR 3 (130)

lipiec – sierpień – wrzesień

ARCHIDIECEZJA WROCLAWSKA

DIECEZJA ZIELONOGORSKO-GORZOWSKA

DIECEZJA SWIDNICKA

CZECHY

DIECEZJA HRADEC KRALOVE

NIEMCY

DIECEZJA DRESDEN-MEISSEN

DIECEZJA LITOMIERZYCE

DIECEZJA LEGNICKA

LEGNICKIE WIADOMOŚCI DIECEZJALNE

**Rok XXXIII
lipiec – sierpień – wrzesień
Nr 3 (130)**

ISSN 1640-4092

Legnica 2024

Wydawca: Diecezja Legnicka, 59-220 Legnica, ul. Jana Pawła II nr 1, tel. 76 724 41 05
Redaktor: ks. Bogusław Drożdż
Redakcja techniczna: Anna Lichota
Mapka diecezji legnickiej: Maria Przystasz

SPIS TREŚCI

I. AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ

1. Orędzie Ojca Świętego Franciszka na 110. Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy 29 września 2024 roku 5
2. Orędzie Ojca Świętego Franciszka na 8. Światowy Dzień Ubogich 17 listopada 2024 roku 8
3. Orędzie Ojca Świętego Franciszka na 39. Światowy Dzień Młodzieży 24 listopada 2024 roku 13
4. Teksty liturgiczne na Rok Jubileuszowy 19

II. AKTA EPISKOPATU POLSKI

5. List pasterski Konferencji Episkopatu Polski na 14. Tydzień Wychowania 65
6. Oświadczenie Komisji Wychowania Katolickiego KEP w związku z publikacją Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 26 lipca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach 69
7. Komunikat przewodniczącego KEP dotyczący wdrażania standardów ochrony małoletnich w Kościele w Polsce 70
8. Stanowisko Zespołu Ekspertów KEP ds. Bioetycznych: *Aborcja poza etyką i prawem?* 72
9. Stanowisko Rady KEP ds. Społecznych: *W trosce o dom ojczysty* 75
10. List pasterski Episkopatu Polski: *Ks. Jerzy Popiełuszko Patron Współczesnej Wolności* 76

III. AKTA BISKUPA LEGNICKIEGO

11. Dekret zamieniający codzienny obowiązek sprawowania liturgii godzin na modlitwę różańcową w czasie Pieszej Pielgrzymki Legnickiej na Jasną Górę	81
12. Dekret ustanawiający ośrodek formacji katechumenalnej w parafii pw. św. Maksymiliana M. Kolbego w Lubinie	82
13. Komunikat o przygotowaniu do chrztu dzieci w wieku 7-14 lat, powołaniu Rejonowego Ośrodka Katechumenatu Dzieci w Lubinie i rozpoczęciu kolejnego cyklu katechumenatu dorosłych	82
14. Dekret zarządzający likwidację dekanatu Chocianów i przyłączenie tamtejszych parafii do dekanatu Polkowice	84
15. Zarządzenie w sprawie zbiórki ofiar na pomoc poszkodowanym w powodzi	85
16. Zezwolenie na erygowanie domu Stowarzyszenia Życia Apostolskiego Służebnic Przenajświętszej Krwi na terenie diecezji legnickiej w Legnicy	85
17. Zezwolenie na erygowanie domu Stowarzyszenia Życia Apostolskiego Służebnic Przenajświętszej Krwi na terenie diecezji legnickiej w Zgorzelcu	86

IV. AKTA LEGNICKIEJ KURII BISKUPIEJ

18. Wspomnienie o zmarłych księżach z diecezji legnickiej:
<i>śp. ks. Stanisław Kaźmierczak (1933-2024)</i>
<i>śp. ks. Franciszek Krosman (1927-2024)</i>	87
19. Zaproszenie na Kongres Rad Parafialnych Diecezji Legnickiej	88
20. Informacja o Kursie Animatora Parafialnego	89
21. Zaproszenie na Konferencję Księży Dziekanów	91
22. Zarządzenie w sprawie nadania nazwy Centralny Dom Diecezjalny	91
23. Zmiany wśród duchowieństwa	92
24. Inne zmiany	95
25. Informacja o karze kościelnej	95

I. AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ

1.

ORĘDZIE OJCA ŚWIĘTEGO FRANCISZKA NA 110. ŚWIATOWY DZIEŃ MIGRANTA I UCHODŹCY 29 WRZEŚNIA 2024 ROKU

BÓG IDZIE ZE SWOIM LUDEM

Drodzy Bracia i Siostry!

W dniu 29 października 2023 r. zakończyła się pierwsza sesja XVI Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów, która pozwoliła nam pogłębić synodalność, rozumianą jako pierwotne powołanie Kościoła. „Synodalność jest przedstawiona głównie jako wspólna droga Ludu Bożego i jako owocny dialog charyzmatów i posług wsłużbiennej Królestwa” (*Sprawozdanie podsumowujące, Wprowadzenie*).

Podkreślenie wymiaru synodalnego pozwala Kościołowi odkryć na nowo swoją wędrowną naturę, jako Ludu Bożego w drodze przez dzieje, pielgrzymującego, powiedzielibyśmy „migrującego” ku królestwu niebieskiemu (por. *Lumen gentium*, 49). Spontanicznie przychodzi na myśl odniesienie do biblijnej opowieści o wyjściu, która przedstawia lud Izraela w drodze do ziemi obiecanej: długiej drodze od niewoli ku wolności, która zapowiada drogę Kościoła na ostateczne spotkanie z Panem.

Podobnie w migrantach naszych czasów, tak jak w migrantach każdej epoki, można dostrzec żywy obraz Ludu Bożego w drodze do wiekuistej ojczyzny. Ich podróże nadziei przypominają nam, że „nasza bowiem ojczyzna jest w niebie. Stamtąd też jako Zbawcy wyczekujemy Pana naszego Jezusa Chrystusa” (Flp 3,20).

Te dwa obrazy – biblijnego *exodusu* i migrantów – zawierają różne podobieństwa. Podobnie jak lud Izraela w czasach Mojżesza, migranci często uciekają przed uciskiem i wyzyskiem, niepewnością i dyskryminacją, brakiem perspektyw rozwoju. Podobnie jak Żydzi na pustyni, migranci napotykają na swojej drodze wiele przeszkód: doświadczają pragnienia i głodu; są wyczerpani trudami i chorobami; doznają pokusy rozpacz.

Ale podstawową rzeczywistością wyjścia, każdego wyjścia, jest to, że Bóg poprzedza i towarzyszy drodze swojego ludu i wszystkich swoich dzieci ze wszystkich czasów i ze wszystkich miejsc. Obecność Boga pośród ludu jest pewnikiem historii zbawienia: „Pan, Bóg twój, idzie z tobą, nie opuści cię i nie porzuci” (Pwt 31,6). Dla ludu, który wyszedł z Egiptu, ta obecność przejawia się w różnych formach: słup obłoku i ognia wskazuje i oświetla drogę (por. Wj 13,21); Namiot Spotkania, który strzeże Arki Przymierza, sprawia, że bliskość Boga staje się namacalna (por. Wj 33,7); pal z wężem z brązu zapewnia Bożą ochronę (por. Lb 21,8-9); manna i woda są Bożymi darami dla głodnych i spragnionych (por. Wj 16-17). Namiot jest formą obecności szczególnie bliską Panu. Podczas panowania Dawida Bóg nie chce mieszkać zamknięty w świątyni, ale pragnie nadal mieszkać w namiocie, by w ten sposób móc wędrować ze swoim ludem „[...] z namiotu do namiotu lub z przybytku do przybytku” (1 Krn 17,5).

Wielu migrantów doświadczają Boga jako towarzysza podróży, przewodnika i kotwicy zbawienia. Jemu powierzają się przed wyruszeniem i do Niego zwracają się w potrzebie. W Nim szukają pocieszenia w chwilach rozpacz. Dzięki Niemu na drodze są dobrzy „samarytanie”. Jemu, w modlitwie, powierzają swoje nadzieje. Ileż Biblii, Ewangelii, modlitewników i różańców towarzyszy migrantom w ich podróżach przez pustynie, rzeki, morza i granice wszystkich kontynentów!

Bóg nie tylko idzie „ze” swoim ludem, ale także „w” swoim ludzie, w tym sensie, że utożsamia się z mężczyznami i kobietami w ich wędrówce przez dzieje – zwłaszcza z ostatnimi, ubogimi, zepchniętymi na margines – jakby przedłużając tajemnicę Wcielenia.

Dlatego spotkanie z migrantem, podobnie jak z każdym bratem i siostrą w potrzebie, „[...] jest także spotkaniem z Chrystusem. On sam nam o tym powiedział. To On puka do naszych drzwi głodny,

spragniony, obcy, nagi, chory, uwięziony, prosząc o spotkanie i pomoc” (*Homilia podczas Mszy św. z uczestnikami spotkania „Wolni od lęku”*, Sacrofano, 15 lutego 2019 r.). Sąd Ostateczny opisany przez św. Mateusza w rozdziale 25. jego Ewangelii nie pozostawia wątpliwości: „byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie” (w. 35); i znowu: „Zaprawdę, powiadam wam: Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili” (w. 40). Zatem każde spotkanie podczas drogi jest okazją do spotkania Pana. I jest to moment naznaczony zbawieniem, ponieważ w siostrze lub bracie potrzebującym naszej pomocy obecny jest Jezus. W tym sensie ubodzy nas zbawiają, ponieważ pozwalają nam spotkać oblicze Pana (por. *Orędzie na III Światowy Dzień Ubogich*, 17 listopada 2019 r.).

Drodzy Bracia i Siostry, w tym dniu poświęconym migrantom i uchodźcom zjednoczmy się w modlitwie za wszystkich, którzy musieli porzucić swoją ziemię w poszukiwaniu godnych warunków życia. Poczujmy się razem z nimi na szlaku, razem z nimi, zróbmy razem „synod” i zawierzmy ich wszystkim, a także zbliżające się Zgromadzenie synodalne, „[...] wstawiennictwu Najświętszej Maryi Panny, która jest znakiem pewnej nadziei i pociechy w drodze wiernego Ludu Bożego” (*Sprawozdanie podsumowujące, Aby kontynuować drogę*).

Modlitwa

Boże, Ojcze Wszechmogący
jesteśmy Twoim Kościołem pielgrzymującym
zmierzającym do Królestwa Niebieskiego.
Każdy z nas żyje w swojej ojczyźnie,
ale tak, jakbyśmy byli cudzoziemcami.
Każda obca ziemia jest naszą ojczyzną,
jednakże dla nas każda ojczyzna jest ziemią obcą.
Żyjemy na ziemi,
lecz nasze obywatelstwo jest w niebie.
Nie pozwól, byśmy stali się panami
tej części świata,
którą dałeś nam jako tymczasowe mieszkanie.
Pomóż nam, byśmy nigdy nie przestawali kroczyć,
razem z naszymi braćmi i siostrami migrantami

w kierunku wiecznego mieszkania, które nam przygotowaleś.
Otwórz nasze oczy i serca,
aby każde spotkanie z będącymi w potrzebie
stało się spotkaniem z Jezusem, Twoim Synem i naszym Panem.
Amen.

Franciszek

Rzym, u Świętego Jana na Lateranie, 24 maja 2024 r.,
we Wspomnienie Najświętszej Maryi Panny Wspomożycielki Wiernych.

Źródło: <https://www.vatican.va/content/francesco/pl/messages/migration/documents/20240524-world-migrants-day-2024.html>.

2.

ORĘDZIE OJCA ŚWIĘTEGO FRANCISZKA
NA 8. ŚWIATOWY DZIEŃ UBOGICH
17 LISTOPADA 2024 ROKU

*MODLITWA UBOGIEGO DOCIERA DO BOGA
(POR. SYR 21,5)*

Drodzy Bracia i Siostry!

1. Modlitwa ubogiego dociera do Boga (por. Syr 21,5). W roku poświęconym modlitwie, w perspektywie Zwyczajnego Jubileuszu roku 2025, to wyrażenie biblijnej mądrości jest wyjątkowo stosowne, by przygotować nas do 8. Światowego Dnia Ubogich, który przypada 17 listopada. Chrześcijańska nadzieja obejmuje również pewność, że nasza modlitwa dociera przed oblicze Boga; ale nie każda modlitwa: modlitwa ubogiego! Rozważmy to słowo i „odczytajmy” je na twarzach i w historiach ludzi ubogich, których spotykamy w naszych dniach, aby modlitwa stała się drogą komunii z nimi i uczestnictwa w ich cierpieniu.

2. Księga Syracha, do której się odwołujemy, nie jest zbyt dobrze znana, a zasługuje na odkrycie ze względu na bogactwo tematów, jakie

porusza, zwłaszcza gdy dotyka relacji człowieka z Bogiem i światem. Jej autor, syn Syracha, to nauczyciel, uczony w Piśmie z Jerozolimy, który tworzył prawdopodobnie w II w. przed Chr. To mędrzec zakorzeniony w tradycji Izraela, który naucza na temat różnych dziedzin ludzkiego życia: od pracy po rodzinę, od życia w społeczeństwie po wychowanie młodzieży. Zwraca uwagę na kwestie związane z wiarą w Boga i przestrzeganiem Prawa. Porusza niełatwe problemy wolności, zła i Bożej sprawiedliwości, które są niezwykle istotne także dla nas dzisiaj. Syn Syracha, natchniony przez Ducha Świętego, pragnie przekazać wszystkim drogę do mądrego i godnego życia przed Bogiem oraz braćmi i siostrami.

3. Jednym z tematów, którym ten autor natchniony poświęca najwięcej miejsca, jest modlitwa. Czyni to z wielką żarliwością, ponieważ oddaje głos swojemu osobistemu doświadczeniu. W rzeczy samej, żaden tekst na temat modlitwy nie mógłby być skuteczny i owocny, gdyby nie wychodził od tych, którzy codziennie stoją w obecności Boga i słuchają Jego słowa. Syn Syracha oświadcza, że szukał mądrości od lat młodości: „Będąc jeszcze młodym, zanim zacząłem podróżować, szukałem jawnie mądrości w modlitwie” (Syr 51,13).

4. W swojej wędrówce odkrywa jedną z podstawowych rzeczywistości Objawienia, a mianowicie fakt, że ubodzy mają uprzywilejowane miejsce w sercu Boga, do tego stopnia, że w obliczu ich cierpienia Bóg jest „niecierpliw”, dopóki nie odda im sprawiedliwości: „Modlitwa biednego przeniknie obłoki i nie ustanie, aż dojdzie do celu. Nie odstąpi ona, aż wejrzy Najwyższy i ujmie się za sprawiedliwymi, i wyda słuszny wyrok” (Syr 35,17-18). Bóg zna cierpienia swoich dzieci, ponieważ dla wszystkich jest czułym i troskliwym Ojcem. Jako Ojciec troszczy się o najbardziej potrzebujących: ubogich, zepchniętych na margines, cierpiących, zapomnianych... Ale nikt nie jest wykluczony z Jego serca, ponieważ przed Nim wszyscy jesteśmy ubodzy i potrzebujący. Wszyscy jesteśmy żebrakami, ponieważ bez Boga byłibyśmy niczym. Nie mielibyśmy nawet życia, gdyby Bóg nam go nie dał. A jednak, jakże często żyjemy tak, jakbyśmy byli panami życia lub jakbyśmy musieli je zdobyć! Mentalność światowa wymaga od nas, abyśmy stali się kimś ważnym, abyśmy wyrobili sobie imię na przekór wszystkim i wszystkiemu, łamiąc zasady społeczne w celu zdobycia bogactwa.

Cóż za smutna iluzja! Szczęścia nie osiąga się, gwałcąc prawa i godność innych osób.

Przemoc spowodowana wojnami wyraźnie pokazuje, jak bardzo aroganccy są ci, którzy uważają się za możnych wobec ludzi, podczas gdy w oczach Boga są nędzarcami. Jakże wielu nowych ubogich rodzi ta zła polityka prowadzona przy pomocy broni, jakże wiele niewinnych ofiar! Jednak nie możemy się wycofać. Uczniowie Pana wiedzą, że każdy z tych „maluczkich” nosi oblicze Syna Bożego, a nasza solidarność i znak chrześcijańskiej miłości muszą dotrzeć do każdego z nich. „Każdy chrześcijanin oraz każda wspólnota powołani są, by być Bożymi narzędziami wyzwolenia i wspierania ubogich w celu ich pełnej integracji społecznej; zakłada to, że jesteśmy uważni na krzyk ubogiego i gotowi go wesprzeć” (adhort. apost. *Evangelii gaudium*, 187).

5. W tym roku poświęconym modlitwie musimy przyswoić sobie modlitwę ubogich i modlić się wraz z nimi. Jest to wyzwanie, które musimy podjąć i działanie duszpasterskie, które należy rozwijać. Bowiem „[...] najgorszą dyskryminacją, jakiej doświadczają ubodzy, jest brak opieki duchowej. Olbrzymia większość ubogich otwarta jest szczególnie na wiarę; potrzebują Boga i nie możemy nie ofiarować im Jego przyjaźni, Jego błogosławieństwa, Jego Słowa, sprawowania Sakramentów i propozycji drogi wzrostu i dojrzewiania w wierze. Opcja preferencyjna na rzecz ubogich musi głównie przyjąć formę uprzywilejowanej i priorytetowej opieki duchowej” (*tamże*, 200).

Wszystko to wymaga pokornego serca, które miałoby odwagę stać się żebrakiem. Serca gotowego uznać siebie za ubogiego i potrzebującego. Istnieje bowiem związek między ubóstwem, pokorą i zaufaniem. Prawdziwy ubogi jest pokorny, jak powiedział święty biskup Augustyn: „Biedak nie ma się czym szczyścić, bogaty ma pychę, z którą musi walczyć. Posłuchaj mnie zatem: bądź prawdziwym ubogim, bądź cnotliwy, bądź pokorny” (*Mowy*, 14,4). Człowiek pokorny nie ma się czym chlubić ani czego domagać, wie, że nie może liczyć na siebie samego, ale mocno wierzy, że może odwołać się do miłosiernej miłości Boga, przed którym stoi jak syn marnotrawny, który wraca do domu skruszony, aby przyjąć uścisk ojca (por. Łk 15,11-24). Biedak, nie mając się na czym oprzeć, otrzymuje moc od Boga i pokłada w Nim całą swoją ufność. Pokora rodzi bowiem ufność, że Bóg nas nigdy nie opuści i nie pozostawi bez odpowiedzi.

6. Ubogim, zamieszkującym nasze miasta i należącym do naszych wspólnot, mówię: nie tracicie tej pewności! Bóg jest czuły wobec każdego z was i jest blisko was. Nie zapomina o was i nigdy nie mógłby zapomnieć. Wszyscy doświadczamy sytuacji, w których modlitwa zdaje się pozostawać bez odpowiedzi. Czasami prosimy o wybawienie z niedoli, która sprawia, że cierpimy i nas upokarza, a Bóg zdaje się nie słyszeć naszego błagania. Ale milczenie Boga nie jest niedostrzeganiem naszego cierpienia. Raczej strzeże słowa, które prosi, aby było przyjęte z ufnością, pozostawiając nas Jemu i Jego woli. Świadczy o tym również syn Syracha: „Sąd Boży będzie na korzyść ubogich” (por. 21,5). Z ubóstwa może więc wypływać pieśń najprawdziwszej nadziei. Pamiętajmy, że „kiedy życie wewnętrzne zamyka się we własnych interesach, nie ma już miejsca dla innych, nie liczą się ubodzy, nie słucha się już więcej głosu Bożego, nie doświadczają się słodkiej radości z Jego miłości, zanika entuzjazm związany z czynieniem dobra. [...] Nie jest to życie w Duchu, rodzące się z serca zmartwychwstałego Chrystusa” (adhort. apost. *Evangelii gaudium*, 2).

7. Światowy Dzień Ubogich stał się już wydarzeniem dla każdej wspólnoty kościelnej. Jest to okazja duszpasterska, której nie można nie docenić, ponieważ pobudza każdego wierzącego do wysłuchania modlitwy ubogich, uświadamiając sobie ich obecność i potrzeby. Jest to dobra okazja do realizacji inicjatyw, które konkretnie pomagają ubogim, a także do uznania i wspierania wielu wolontariuszy, którzy z pasją poświęcają się najbardziej potrzebującym. Musimy dziękować Panu za osoby, które są gotowe słuchać i wspierać najuboższych. Są to kapłani, osoby konsekrowane i świeccy, którzy swoim świadectwem stają się głosem Boga odpowiadającego na modlitwy tych, którzy się do Niego zwracają. Cisza jest więc przerywana za każdym razem, gdy brat w potrzebie jest przyjmowany i brany w ramiona. Ubodzy wciąż mogą wiele nauczyć innych, ponieważ w kulturze, która stawia bogactwo na pierwszym miejscu i często poświęca godność ludzi na ołtarzu dóbr materialnych, idą pod prąd, wskazując, że to coś zupełnie innego jest istotne dla życia.

Dla modlitwy więc sprawdzianem jej autentyczności jest miłość miłosierna, która staje się spotkaniem i bliskością. Jeśli modlitwa nie przekłada się na konkretne działanie, jest daremna. Istotnie, „wiara bez

uczynków jest martwa” (Jk 2,26). Jednak miłość bez modlitwy może stać się filantropią, która szybko się wyczerpie. „Bez codziennej modlitwy, praktykowanej wiernie, w nasze działanie wkrada się pustka, traci ono swą głęboką duszę, sprowadza się do zwykłego aktywizmu” (Benedykt XVI, *Katecheza*, 25 kwietnia 2012). Musimy unikać tej pokusy i zawsze być czujni z siłą i wytrwałością, które pochodzą od Ducha Świętego, który jest dawcą życia.

8. W tym kontekście warto przypomnieć świadectwo pozostawione nam przez Matkę Teresę z Kalkuty, kobietę, która poświęciła swoje życie ubogim. Ta Święta nieustannie powtarzała, że modlitwa była miejscem, z którego czerpała siłę i wiarę dla swojej misji służenia ubogim. Kiedy przemawiała na Zgromadzeniu Ogólnym ONZ 26 października 1985 r., pokazując wszystkim paciorki różańca, które zawsze trzymała w dłoni, powiedziała: „Jestem tylko biedną zakonnicą, która się modli. Gdy się modłę, Jezus wlewa mi w serce swoją miłość, a ja idę dać ją wszystkim biednym ludziom, których spotykam na swojej drodze. Módlcie się i wy! Módlcie się, a zauważycie ubogich, którzy są obok was. Być może na tym samym piętrze waszego domu. Może nawet w waszych domach są tacy, którzy oczekują na waszą miłość. Módlcie się, a otworzą się wam oczy i serce będzie przepelnione miłością”.

I jakże nie przypomnieć tutaj, w mieście Rzymie, św. Benedykta Józefa Labre (1748-1783), którego ciało spoczywa i jest czczone w kościele parafialnym Santa Maria ai Monti. Pielgrzym z Francji do Rzymu, odrzucony przez wiele klasztorów, spędził ostatnie lata swojego życia, będąc ubogim pośród ubogich, spędzając wiele godzin na modlitwie przed Najświętszym Sakramentem, z różańcem, odmawiając brewiarz, czytając Nowy Testament i *O naśladowaniu Chrystusa*. Nie mając nawet małego pokoju, w którym mógłby zamieszkać, zwykle spał w kącie ruin Koloseum, jako „włóczęga Boga”, czyniąc ze swojego życia nieustanną modlitwę, która wznosiła się do Niego.

9. Przygotowując się do Roku Świętego, zachęcam wszystkich, aby zostali pielgrzymami nadziei, czyniącymi konkretne znaki lepszej przyszłości. Nie zapominajmy pielęgnować „drobnych szczegółów miłości” (adhort. apost. *Gaudete et exultate*, 145): zatrzymania się, podejścia, poświęcenia odrobiny uwagi, uśmiechu, życzliwego gestu, słowa pocieszenia... Te gesty nie mogą być improwizowane. Wymagają

raczej codziennej wierności, często ukrytej i cichej, ale wzmocnionej modlitwą. W tym czasie, gdy pieśń nadziei wydaje się ustępować miejsca szczękowi broni, jękowi wielu niewinnych rannych i milczeniu niezliczonych ofiar wojen, skierujemy do Boga nasze błaganie o pokój. Brak nam pokoju i wyciągamy ręce, aby przyjąć go jako cenny dar, a jednocześnie starajmy się osiągnąć go w naszym codziennym życiu.

10. Jesteśmy powołani, aby w każdych okolicznościach być przyjaciółmi ubogich, idąc za Jezusem, który jako pierwszy okazał solidarność z ostatnimi. Niech nas wspiera na tej drodze Święta Boża Rodzicielka Maryja, która ukazując się w Banneux, zostawiła nam przesłanie, którego nie wolno nam zapomnieć: „Jestem Matką Bożą Ubogich”. Jej, na którą Bóg wejrzał ze względu na Jej pokorne ubóstwo, dokonując wielkich rzeczy przez Jej posłuszeństwo, powierzamy naszą modlitwę, przekonani, że wzniesie się ona do nieba i zostanie wysłuchana.

Franciszek

*Rzym, u Świętego Jana na Lateranie, 13 czerwca 2024 r.,
we wspomnienie św. Antoniego z Padwy, patrona ubogich.*

Źródło: <https://www.vatican.va/content/francesco/pl/messages/poveri/documents/20240613-messaggio-viii-giornatamondiale-poveri-2024.html>.

3.

ORĘDZIE OJCA ŚWIĘTEGO FRANCISZKA NA 39. ŚWIATOWY DZIEŃ MŁODZIEŻY 24 LISTOPADA 2024 ROKU

*CI, CO ZAUFALI PANU, IDĄ BEZ ZNUŻENIA
(POR. IZ 40,31)*

Drodzy Młodzi!

W ubiegłym roku wyruszyliśmy drogą nadziei ku Wielkiemu Jubileuszowi, rozważając Pawłowe wyrażenie: „Weselcie się nadzieją” (Rz 12,12). Właśnie po to, aby przygotować się do jubileuszowej

pielgrzymki roku 2025, w tym roku czerpiemy inspirację z proroka Izajasza, który mówi: „ci, co zaufali Panu [...], bez znużenia idą” (Iz 40,31). Wyrażenie to zostało zaczerpnięte z tak zwanej Księgi Pocieszenia (Iz 40-55), która zapowiada koniec niewoli Izraela w Babilonie i początek nowego etapu nadziei i odrodzenia ludu Bożego. Lud ten może powrócić do swojej ojczyzny dzięki nowej „drodze”, którą w historii Pan otwiera dla swoich dzieci (por. Iz 40,3).

My także żyjemy dziś w czasach naznaczonych dramatami, które rodzą desperację i uniemożliwiają nam spoglądanie w przyszłość ze spokojem w sercu: tragedia wojny, niesprawiedliwości społeczne, nierówności, głód, wyzysk człowieka i stworzenia. Często najwyższą cenę płacicie wy, młodzi, którzy odczuwacie niepewność jutra i nie dostrzegacie stabilnych perspektyw dla waszych marzeń. Grozi wam przez to życie pozbawione nadziei, stawanie się więźniami nudy i melancholii, niekiedy pociągniętymi iluzją występku i destrukcyjnej rzeczywistości (por. Bulla *Spes non confundit*, 12). Dlatego, najmilsi, chciałbym, aby podobnie jak w przypadku Izraela w Babilonie także do was dotarło orędzie nadziei: także dzisiaj Pan otwiera przed wami drogę i zaprasza was do podążania nią z radością i nadzieją.

1. Pielgrzymka życia i jej wyzwania

Izajasz przepowiada „wędrowanie bez znużenia”. Zastanówmy się zatem nad tymi dwoma aspektami: wędrowaniem i znużeniem.

Nasze życie jest pielgrzymką, podróżą, która pcha nas poza nas samych, podróżą w poszukiwaniu szczęścia. Zwłaszcza życie chrześcijańskie jest pielgrzymką ku Bogu, ku naszemu zbawieniu i pełni wszelkiego dobra. Cele, osiągnięcia i sukcesy na tej drodze, jeśli są jedynie materialne, to po początkowej satysfakcji nadal pozostawiają nas głodnymi, spragnionymi głębszego sensu. Nie zaspokajają bowiem całkowicie naszej duszy, ponieważ zostaliśmy stworzeni przez Tego, który jest nieskończony. A zatem tkwi w nas pragnienie transcendencji, ciągły niepokój, kierujący nas ku spełnianiu wyższych aspiracji, ku „czemuś więcej”. Dlatego, jak już wiele razy mówiłem, „patrzenie na życie z perspektywy balkonu” nie może wam, młodym, wystarczać.

Niemniej jednak to normalne, że nawet jeśli rozpoczynamy nasze podróże pełni entuzjazmu, pręcej czy później zaczynamy odczuwać

znużenie. W niektórych przypadkach przyczyną niepokoju i wewnętrznego znużenia jest presja społeczna, która wymusza osiągnięcie określonych standardów sukcesu w nauce, pracy i życiu osobistym. Powoduje to smutek: żyjemy w zgiełku pustego aktywizmu, prowadzącego nas do wypełnienia naszych dni tysiącem rzeczy, a mimo to czujemy, że nigdy nie udaje nam się zrobić wystarczająco dużo i że nigdy nie potrafimy stanąć na wysokości zadania. Temu znużeniu często towarzyszy znużenie. Jest to stan apatii i niezadowolenia ludzi, którzy nie wyruszają w drogę, nie podejmują decyzji, nie dokonują wyborów, nigdy nie podejmują ryzyka i wolą pozostać w swojej strefie komfortu, zamknięci w sobie, widząc i oceniając świat zza ekranu, nigdy nie „brudząc sobie rąk” problemami, innymi ludźmi ani życiem. Ten rodzaj znużenia jest jak beton, w którym zanurzone są nasze stopy, a który w końcu twardnieje, obciąża, paraliżuje nas i uniemożliwia nam pójście naprzód. Wolę znużenie tych, którzy są w drodze niż znużenie tych, którzy stoją w miejscu, nie mając ochoty ruszyć w drogę!

Lekarstwem na znużenie paradoksalnie nie jest trwanie w miejscu i odpoczynek. Jest nim raczej wyruszenie w drogę i przemiana w pielgrzymów nadziei. To jest moja zachęta dla was: wędrujcie w nadziei! Nadzieja przezwycięża wszelkie znużenie, wszelki kryzys i wszelki niepokój, dając nam silną motywację do pójścia naprzód, ponieważ jest darem, który otrzymujemy od samego Boga: On wypełnia nasz czas sensem, oświeca nas w drodze, pokazuje nam kierunek i cel życia. Św. Paweł Apostoł użył obrazu sportowca na stadionie, biegnącego po nagrodę zwycięstwa (por. 1 Kor 9,24). Ci z was, którzy brali udział w zawodach sportowych – nie jako widzowie, lecz jako uczestnicy – dobrze znają wewnętrzną siłę, której potrzeba, by dotrzeć do mety. Nadzieja jest właśnie taką nową siłą, którą Bóg w nas zaszczerpie, która pozwala nam wytrwać w wyścigu, która daje nam „dalekowzroczność” wykraczającą poza trudności chwili obecnej i kieruje nas ku pewnemu celowi: ku komunii z Bogiem i pełni życia wiecznego. Jeśli istnieje piękny cel, jeśli życie nie zmierza ku nicości, jeśli nic z tego, o czym marzę, co planuję i realizuję nie zostanie zatracone, to warto iść i poświęcić się, pokonywać przeszkody i stawiać czoła znużeniu, bo ostateczna nagroda jest wspaniała!

2. Pielgrzymi na pustyni

W pielgrzymce życia nieuchronnie pojawią się wyzwania, które trzeba będzie podjąć. W dawnych czasach podczas dłuższych pielgrzymek trzeba było sobie radzić ze zmieniającymi się porami roku i zmiennością klimatu. Należało przemierzać zarówno przyjemne łąki i emanujące świeżością lasy, lecz także ośnieżone góry i upalne pustynie. Tak więc nawet dla wierzących pielgrzymka życia i droga do odległego celu są męczące, podobnie jak podróż przez pustynię do Ziemi Obiecanej była wyzwaniem dla ludu Izraela.

Dotyczy to każdego z was. Również ci z was, którzy otrzymali dar wiary, przeżywali zarówno chwile szczęśliwe, gdy Bóg był obecny i gdy czuliście, że był blisko was, jak i momenty, gdy doświadczaliście pustyni. Może się zdarzyć, że po początkowym entuzjazmie w nauce lub pracy albo po porywie pójścia za Chrystusem – czy to w małżeństwie, kapłaństwie, czy życiu konsekrowanym – następuje czas kryzysu, który sprawia, że życie wydaje się trudnym wędrowaniem po pustyni. Te momenty kryzysu nie są jednak czasem straconym czy bezużytecznym, ale mogą okazać się ważnymi szansami na rozwój. Są to okresy oczyszczenia nadziei! W kryzysach zostaje bowiem rozwianych wiele fałszywych „nadziei”, tych zbyt małych dla naszych serc. Zostają zdemaskowane i w ten sposób pozostajemy nadzy ze sobą i z fundamentalnymi pytaniami życia, pozbawieni jakichkolwiek złudzeń. I w takim momencie każdy z nas może zadać sobie pytanie: na jakich nadziejach opieram swoje życie? Czy są one prawdziwe, czy też złudne?

W takich chwilach Pan nas nie opuszcza; przychodzi ze swoim ojcostwem i zawsze daje nam chleb, który wzmacnia nasze siły i pozwala nam znów wyruszyć w drogę. Pamiętajmy, że ludowi na pustyni dawał On mannę (por. Wj 16), a prorokowi Eliaszowi, znużonemu i zmęczonemu, dwukrotnie ofiarował podpłomyk i wodę, aby mógł iść „[...] czterdzieści dni i czterdzieści nocy aż do Bożej góry Horeb” (por. 1 Krl 19,3-8). W tych biblijnych historiach wiara Kościoła widziała zapowiedź cennego daru Eucharystii, prawdziwej manny i prawdziwego wiatyku, które Bóg daje nam, aby podtrzymać nas w drodze. Jak powiedział bł. Carlo Acutis, młody człowiek, który uczynił Eucharystię swoim najważniejszym codziennym spotkaniem: Eucharystia jest autostradą do nieba! W ten sposób, ściśle zjednoczeni z Panem, możemy

wędrować niestrudzenie, ponieważ On idzie z nami (por. Mt 28,20). Zachęcam was do ponownego odkrycia wielkiego daru Eucharystii!

W nieuniknionych chwilach znużenia naszą pielgrzymką na tym świecie nauczymy się odpoczywać jak Jezus i w Jezusie. On, który zaleca uczniom odpoczynek po powrocie z misji (por. Mk 6,31), uznaje potrzebę odpoczynku ciała, czasu na rozrywkę, na cieszenie się towarzystwem przyjaciół, na uprawianie sportu, a także na sen. Ale istnieje też głębszy odpoczynek, odpoczynek duszy, którego wielu szuka, a niewielu znajduje, i który znajduje się jedynie w Chrystusie. Wiedźcie, że wszelkie wewnętrzne zmęczenie może znaleźć ukojenie w Panu, który mówi do każdego z was: „Przyjdźcie do Mnie wszyscy, którzy utrudzeni i obciążeni jesteście, a Ja was pokrzepię” (Mt 11,28). Kiedy zmęczenie podróża was przytłacza, powróćcie do Jezusa, nauczcie się odpoczywać w Nim i trwać w Nim, ponieważ „ci, co zaufali Panu [...], bez znużenia idą” (Iz 40, 31).

3. Od turystów do pielgrzymów

Drodzy młodzi, zaproszenie, które do was kieruję, dotyczy wyruszenia w drogę, by odkrywać życie, wędrować śladami miłości i poszukiwać oblicza Boga. Ale to, o co wam zalecam, to wyruszenie w drogę nie jako zwykli turyści, lecz jako pielgrzymi. Znaczy to, że wasza wędrowka nie powinna być jedynie przechodzeniem przez życie w sposób powierzchowny, bez zatrzymania się nad pięknem tego, co napotykać, bez odkrywania znaczenia przebytych dróg, chwytając jedynie krótkie chwile i ulotne doświadczenia, utrwalone za pomocą *selfie*. Tak postępuje turysta. Pielgrzym natomiast zanurza się całym sercem w miejscach, które napotyka, sprawia, że one przemawiają, że stają się częścią jego poszukiwania szczęścia. Pielgrzymka jubileuszowa może zatem stać się znakiem wewnętrznej drogi, do której odbycia wszyscy jesteście wezwani, aby dotrzeć do ostatecznego celu.

Z takim nastawieniem przygotowujemy się wszyscy do Roku Jubileuszowego. Mam nadzieję, że wielu z was będzie mogło przybyć do Rzymu w pielgrzymce, by przekroczyć progi Drzwi Świętych. Dla wszystkich będzie też możliwość odbycia tej pielgrzymki także w Kościołach partykularnych, aby na nowo odkryć wiele lokalnych sanktuariów, które strzegą wiary i pobożności świętego i wiernego Ludu

Bożego. I mam nadzieję, że ta jubileuszowa pielgrzymka stanie się dla każdego z nas „[...] wydarzeniem żywego i osobistego spotkania z Panem Jezusem, «bramą» zbawienia” (bulla *Spes non confundit*, 1). Zachęcam was do przeżywania jej z trzema zasadniczymi postawami: dziękczynieniem, aby wasze serce otworzyło się na uwielbienie za otrzymane dary, przede wszystkim dar życia; poszukiwaniem, aby droga wyrażała nieustanne pragnienie poszukiwania Pana, a nie tłumienia pragnienia serca; i wreszcie skruchą, która pomaga nam spojrzeć w głąb siebie, rozpoznać błędne drogi i wybory, które czasami podejmujemy, a tym samym nawrócić się do Pana i do światła Jego Ewangelii.

4. Pielgrzymi nadziei dla misji

Na drogę zostawiam wam jeszcze jeden sugestywny obraz. Przybijając do bazyliki Świętego Piotra w Rzymie, przechodzimy przez plac otoczony kolumnadą, wykonaną przez wielkiego architekta i rzeźbiarza Gian Lorenzo Berniniego. Kolumnada, jako całość, wygląda jakby obejmowała plac: są to dwa otwarte ramiona Kościoła, naszej matki, która wita wszystkie swoje dzieci! W tym nadchodzącym Roku Świętym Nadziei zapraszam was wszystkich do doświadczenia przytulenia przez miłosiernego Boga, do doświadczenia Jego przebaczenia, darowania wszystkich naszych „wewnętrznych długów”, jak to było w tradycji jubileuszy biblijnych. Przyjęci przez Boga i odrodzeni w Nim, wy również stajecie się otwartymi ramionami dla wielu waszych przyjaciół i rówieśników, którzy potrzebują poczuć, poprzez waszą akceptację, miłość Boga Ojca. Niech każdy z was da „[...] choćby tylko uśmiech, gest przyjaźni, braterskie spojrzenie, szczerze wysłuchanie, bezinteresowną posługę, wiedząc, że w Duchu Jezusa może to stać się owocnym ziarnem nadziei dla tych, którzy je przyjmują” (*tamże*, 18), stając się w ten sposób niestrudżonymi misjonarzami radości.

Wędrując, spójrzmy w górę oczami wiary, ku świętym, którzy poprzedzili nas w tej drodze, którzy dotarli do celu i dają nam zachęcające świadectwo: „W dobrych zawodach wystąpiłem, bieg ukończyłem, wiary ustrzegłem. Na ostatek odłożono dla mnie wieniec sprawiedliwości, który mi w owym dniu odda Pan, sprawiedliwy Sędzia, a nie tylko mnie, ale i wszystkim, którzy umiłowali pojawienie się Jego”

(2 Tm 4,7-8). Niech przykład świętych mężczyzn i kobiet pociąga nas i wspiera.

Odwagi! Noszę was wszystkich w moim sercu i powierzam drogę każdego z was Maryi Dziewicy, abyście za Jej przykładem pokornie i ufnie potrafili oczekiwać na to, co jest dla waszą nadzieją, będąc w drodze jako pielgrzymi nadziei i miłości.

Franciszek

*W Rzymie, u Świętego Jana na Lateranie, 29 sierpnia 2024 r.,
we wspomnienie męczeństwa św. Jana Chrzciciela.*

Źródło: https://www.vatican.va/content/francesco/pl/messages/youth/documents/papa-francesco_20240829_messaggio-giovani_2024.html.

4.

TEKSTY LITURGICZNE NA ROK JUBILEUSZOWY

DYKASTERIA DS. EWANGELIZACJI
SEKCJA ZAGADNIEŃ PODSTAWOWYCH
EWANGELIZACJI W ŚWIECIE

Prot. N. IUBXXV/736/2024/P

Watykan, dnia 13 maja 2024 r.

Najprzewielebniejszy Eminencjo,
w miarę zbliżania się rozpoczęcia Jubileuszu 2025, którego organizację i celebrację powierzył tej Dykasterii Ojciec Święty, podjęto kroki w celu powierzenia specjalnie utworzonej Komisji Liturgicznej zadania opracowania Formularza Mszy Świętej na Rok Jubileuszowy, oprócz dwóch form uprzednio zatwierdzonych przez tę Dykasterię. Inicjatywa jest konieczna, aby zarówno pielgrzymi obecni w Rzymie, jak i ci, którzy będą obchodzić Jubileusz w Kościołach partykularnych, mogli przeżywać doświadczenie łaski Jubileuszu w sposób spójny i zarazem

bogaty duchowo. W związku z tym, zgodnie ze wskazaniem bulli papieskiej: *Spes non confundit*, zgodnie z kanonem 838 §§ 1-2 Kodeksu Prawa Kanonicznego i Konstytucji Apostolskiej *Predicare Evangelium* jestem zobowiązany przekazać tej Dykasterii tekst, który zamierzam skonsultować w odniesieniu do wszystkich obowiązujących przepisów liturgicznych. Wdzięczny za uwagę, jaką Wasza Ekszelencja pragnie poświęcić temu listowi i za wszelkie ustalenia w tej sprawie, chętnie korzystam z okazji, aby serdecznie pozdrowić i jednocześnie wyrazić wielki szacunek.

abp Rino FISICHELLA

bp Graham BELL Podsekretarz

Jego Eminencja
Kardynał Arthur ROCHE
Prefekt Dykasterii ds. Kultu Bożego
i Dyscypliny Sakramentów Świętych
WATYKAN

[tłumaczenie z języka włoskiego: ks. dr hab. Radosław Błaszczuk SDB]

DYKASTERIA DS. KULTU BOŻEGO
I DISCYPLINY SAKRAMENTÓW

Prot. N. 276/24

DYKASTERIA DS. EWANGELIZACJI
SEKCJA DS. INSTYTUTÓW EWANGELIZACJI W ŚWIECIE

Odpowiadając na prośbę Jego Ekszelencji Salvatore Fisichelli, Arcybiskupa tytularnego Vicohabentino, Proprefekta Dykasterii ds. Ewangelizacji – Sekcji ds. Instytutów Ewangelizacji w świecie, wyrażoną pismem z dnia 13 maja 2024 roku, na mocy uprawnień udzielonych niniejszej Dykasterii przez Papieża FRANCISZKA, chętni potwierdzamy tekst przekładów na język angielski, francuski, niemiecki, hiszpański,

włoski, portugalski i polski trzech formularzy mszalnych, które mogą być używane w trakcie roku jubileuszowego, od dnia 24 grudnia 2024 roku do dnia 6 stycznia 2026 roku.

W wydrukowanym tekście należy umieścić informację dotyczącą niniejszego Dekretu. Ponadto dwa egzemplarze wydrukowanego tekstu należy przesłać do tutejszej Dykasterii.

Dekret obowiązuje bez względu na jakiegokolwiek inne rozporządzenia.

W siedzibie Dykasterii ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, dnia 13 maja 2024 roku, we wspomnienie Najświętszej Maryi Panny z Fatimy.

Artur Kard. ROCHE
Prefekt

† *Wiktor Franciszek VIOLA O.F.M.*
Arcybiskup Sekretarz

[Tłumaczenie z języka łacińskiego: dr Stanisław Kalinkowski]

OBRZĘD OTWARCIA ROKU JUBILEUSZOWEGO W KOŚCIOŁACH PARTYKULARNYCH

Wprowadzenie

Poniższy Obrzęd otwarcia Jubileuszu Roku 2025 w Kościołach partykularnych dotyczy Kościołów obrządku rzymskiego.

Kościoły Wschodnie mogą, jeśli zechcą, opracować Obrzęd otwarcia w zgodzie z własnym rytym liturgicznym, z zastrzeżeniem istoty i zasadniczego ukierunkowania samego obrzędu.

1. Dzień

Ojciec Święty Franciszek w bulli *Spes non confundit* ustanowił, że Rok Jubileuszowy rozpocznie się 24 grudnia 2024 r., w uroczystość Narodzenia Pańskiego, otwarciem Drzwi Świętych Bazyliki Świętego Piotra w Watykanie. W następną niedzielę, 29 grudnia 2024 r., w Święto

Świętej Rodziny Jezusa, Maryi i Józefa, inauguracja Jubileuszu będzie celebrowana w Kościołach partykularnych.

2. Miejsce

Uroczyste otwarcie Roku Jubileuszowego odbywa się poprzez sprawowanie Eucharystii pod przewodnictwem biskupa diecezjalnego w kościele katedralnym, matce wszystkich kościołów w diecezji. Eucharystia inaugurująca Jubileusz jest wyjątkowa, dlatego powinna być sprawowana w katedrze. Jednakże, jeśli w diecezji istnieje konkatedra, zgodnie z prawem kanonicznym, ona również może być miejscem sprawowania Eucharystii inauguracyjnej. Podczas Eucharystii w kościele konkatedralnym biskupa może zastąpić specjalnie wyznaczony delegat. Uroczystość inauguracyjna nie może odbywać się w innych kościołach diecezji, w tym w sanktuariach lub znaczących kościołach.

3. Celebracja

Celebracja eucharystyczna ma charakter Mszy wspólnotowej (por. *Ceremoniał liturgicznej posługi biskupów*, 120). Wszyscy prezbiterzy koncelebrują zatem z biskupem; diakoni, akolici, lektorzy i inni posługujący pełnią swoje funkcje (por. *Konstytucja o liturgii świętej*, 26-28; *Ceremoniał liturgicznej posługi biskupów*, 119). Należy zadbać o to, by informacja dotarła do wszystkich wiernych.

4. W kontekście celebracji eucharystycznej szczególnym znakiem uroczystego otwarcia Roku Jubileuszowego jest procesja za krzyżem i uroczyste wejście do kościoła katedralnego, gdzie pasterz diecezji sprawuje swoją posługę nauczania, przewodniczy Bożym misteriom, liturgii uwielbienia i prześlągania oraz przewodzi wspólnocie kościelnej.

5. Procesja przebiega w trzech etapach:

- zgromadzenie w pobliskim kościele lub innym odpowiednim miejscu;
- przejście procesyjne;
- wejście do katedry.

6. Zgromadzenie w pobliskim kościele

Na zgromadzenie Ludu Bożego, jeśli to możliwe, należy wybrać kościół, który jest znaczący dla wspólnoty diecezjalnej, wystarczająco odpowiedni do sprawowania obrzędów wprowadzenia i położony w odległości umożliwiającej odbycie godnej procesji.

7. Głównymi elementami pierwszego etapu procesji są: antyfona lub hymn na rozpoczęcie, pozdrowienie, wezwanie do uwielbienia Boga, modlitwa, proklamacja perykopy ewangelicznej i odczytanie fragmentów bulli ogłaszającej Jubileusz Zwyczajny.

8. Procesja do katedry

Zgromadzony lud wierny udaje się do kościoła katedralnego, aby świętować Dzień Pański w święto Świętej Rodziny i w ten sposób otworzyć Rok Jubileuszowy, przyjęty jako dar od Boga. Jest to znak drogi nadziei ludzi pielgrzymujących za krzyżem Chrystusa, jak przedstawiono w logo Jubileuszu: „W świecie, w którym postęp i regres przeplatają się, krzyż Chrystusa pozostaje kotwicą zbawienia: znakiem nadziei, która nie zawodzi, ponieważ opiera się na miłości Boga, miłosiernego i wiernego” (Papież Franciszek, *Audycja generalna, Plac Świętego Piotra* – 21 września 2022 r.). Jest to droga Świętej Rodziny Bożej, która w dzisiejszym Kościele zmierza ku niebiańskiemu Jeruzalem.

9. Z tego powodu wymaga się, aby krzyż, który otwiera procesję, był znaczącym krzyżem dla Kościoła diecezjalnego z historyczno-arty-stycznym punktu widzenia lub związanym z pobożnością ludu. Musi być odpowiednio ozdobiony, a jeśli jest tak duży, że do jego niesienia potrzeba kilku osób, należy to zorganizować. Umieszcza się go w prezbiterium, gdzie pozostaje przez cały Rok Jubileuszowy, aby wierni mogli czcić go w pobliżu ołtarza, ponieważ „treścią łamanego Chleba jest krzyż Jezusa, Jego ofiara złożona w miłosnym posłuszeństwie Ojcu” (Papież Franciszek, List apostolski *Desiderio desideravi*, 7).

10. Diakon niesie Ewangeliarz, skarbnicę żywego Słowa Zmartwychwstałego, który jak słup ognia prowadzi (por. Wj 13,21-22), idzie przed swoim ludem jako światło i przewodnik dla swoich uczniów, szczególnie w tym roku łaski.

11. Podczas procesji szczególnie odpowiednie jest, aby śpiewać tak zwane „psalmy pielgrzymkowe” takie jak Psalm 15 (14) (*Kto będzie przebywał w Twym przybytku, Panie?*), Psalm 24 (23) (*Do Pana należy ziemia*), Psalm 84 (83) (*Jak miłe są przybytki Twoje*), Psalm 95 (94) (*Przyjdźcie, radośnie śpiewajmy Panu*), części Psalmu 118 (117), w których powtarzają się wersety takie jak 19, 20, 27, które nawiązują do

obrzędowej procesji, Psalm 122 (121) (*Uradowałem się, gdy mi powiedziano*) i Psalm 136 (135) (*Chwalcie Pana, bo jest dobry*). Ze względu na swoją starożytną funkcję procesyjną można również zaproponować śpiew Litanii do Świętych.

12. Wejście do katedry

Wejście Ludu Bożego do katedry odbywa się przez główne drzwi, znak Chrystusa (por. J 10,9). Na progu biskup podnosi krzyż (por. nr 9 – chodzi o wielkość krzyża) i zwracając się do ludu, aklamacją zaprasza wiernych do oddania czci „drzewu, na którym zawisło Zbawienie świata” (Śpiew przy ukazaniu krzyża *Liturgia na cześć Męki Pańskiej*).

13. Po przejściu przez drzwi biskup z posługującymi udaje się do chrzcielnicy, skąd przewodniczy obrzędowi pokropienia wiernych. W tym czasie lud zajmuje miejsca w kościele, w taki sposób, aby byli zwrócenii twarzą do chrzcielnicy. Jeśli nie jest możliwe przeprowadzenie obrzędu pokropienia wiernych przy chrzcielnicy, dokonuje się go w prezbiterium. Następnie biskup wraz z posługującymi udaje się procesyjnie do ołtarza, a wierni wracają na wyznaczone im miejsca. Pokropienie wodą jest żywą pamiątką chrztu, bramą na drodze inicjacji sakramentalnej i do Kościoła. Chrzest jest bowiem „pierwszym sakramentem Nowego Przymierza, w którym ludzie jednoczą się przez wiarę z Chrystusem, otrzymują Ducha przybrania oraz miano i godność dzieci Bożych, zrośnięci w jedno z Chrystusem, uczestniczą w Jego śmierci i zmartwychwstaniu, zostają włączeni w Jego Ciało, namaszczeni Duchem Świętym, stają się świątynią Bogu poświęconą oraz członkami Kościoła, «wybranym plemieniem, królewskim kapłaństwem, narodem świętym, ludem Bogu na własność przeznaczonym»” (*Obrzędy błogosławieństw*, 832).

14. Jeśli chrzcielnica znajduje się na zewnątrz, obrzęd pokropienia wiernych poprzedza uroczyste wejście do katedry.

15. Celebracja eucharystyczna

Sprawowanie Mszy świętej stanowi szczyt obrzędu otwarcia Roku Jubileuszowego. „Jako czynność Chrystusa i hierarchicznie zorganizowanego Ludu Bożego jest ośrodkiem całego chrześcijańskiego życia tak dla Kościoła powszechnego, jak i lokalnego oraz dla poszczególnych wiernych. W czynności tej osiąga szczyt działanie, przez które Bóg

w Chrystusie uświęca świat, oraz kult, jaki ludzie oddają Ojcu, wielbiąc Go przez Chrystusa, Syna Bożego w Duchu Świętym” (*Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego*, 16). Celebracja przebiega w zwykły sposób, przy użyciu formularza Mszy świętej w święto Świętej Rodziny Jezusa, Maryi i Józefa. Celebracja powinna być przygotowana ze szczególną troską o to, co konieczne, angażując posługujących, przygotowując pieśni, modlitwy dla wiernych, przygotowanie procesji z darami i ewentualne krótkie komentarze.

16. W zakrystii kościoła, z którego rozpoczyna się procesja

W zakrystii kościoła, z którego wyrusza procesja do katedry, należy przygotować:

- szaty liturgiczne dla biskupa, koncelebrujących prezbiterów, diakonów i innych posługujących;
- kapę dla biskupa;
- krzyż z lichtarzami;
- Ewangeliarz;
- kadzielnicę z kadzidłem;
- pochodnie, lampy lub inne znaki, zgodnie z miejscowym zwyczajem, dla wiernych, jeśli celebracja odbywa się po zachodzie słońca.

OBRZĘD OTWARCIA ROKU JUBILEUSZOWEGO

(obrzęd dotyczy tylko kościołów katedralnych i konkatedralnych)

17. Dnia 29 grudnia, w święto Świętej Rodziny Jezusa, Maryi i Józefa, o wyznaczonej godzinie wierni gromadzą się w pobliskim kościele lub innym odpowiednim miejscu, poza kościołem katedralnym, do którego będą zmierzać. Jeśli zgromadzenie planowane jest po zachodzie słońca, można użyć pochodni lub zapalonych świec.

18. Biskup oraz posługujący zakładają szaty liturgiczne koloru białego. Biskup zakłada kapę, którą zdejmie po procesji.

19. Gdy biskup i posługujący dojdą do przygotowanych dla nich miejsc, można zaśpiewać hymn jubileuszowy lub inną odpowiednią pieśń.

20. Biskup, zwracając się do ludu, mówi:

W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.

Wszyscy odpowiadają:

Amen.

Następnie pozdrawia zgromadzonych wiernych:

Bóg nadziei, który w Słowie stał się ciałem i napełnia nas wszelką radością oraz pokojem w wierze, przez moc Ducha Świętego, niech będzie z wami wszystkimi.

Wszyscy odpowiadają:

I z duchem twoim.

21. Biskup zachęca wiernych do wychwalania Boga:

Ps 33,20-22

Bp Dusza nasza oczekuje Pana: On jest naszą pomocą i tarczą.

W. Błogosławiony Pan, nasza nadzieja.

Bp W Nim radują się nasze serca; Ufamy Jego świętym imieniu.

W. Błogosławiony Pan, nasza nadzieja.

Bp Niech nas ogarnie łaska Twoja Panie, według ufności pokładanej w Tobie.

W. Błogosławiony Pan, nasza nadzieja.

Lub:

Bp Niech błogosławiony będzie Ojciec: który posyłając swoje Słowo, uczynił Je znakiem nadziei i sakramentem odkupienia ludzkości.

W. Błogosławiony Pan, nasza nadzieja.

Bp Niech będzie błogosławiony Syn, który rodząc się z Maryi Dziewicy, otworzył nam drzwi nadziei na nowe życie.

W. Błogosławiony Pan, nasza nadzieja.

Bp Niech będzie błogosławiony Duch Święty, który objawiając się we Wcieleniu, uczynił nas przez chrzest dziedzicami nadziei życia wiecznego.

W. Błogosławiony Pan, nasza nadzieja.

22. Następnie biskup kieruje do wiernych następujące słowa:

Bracia i siostry,

Tajemnica Wcielenia naszego Zbawiciela Jezusa Chrystusa strzeżona w jednoczącej miłości Świętej Rodziny z Nazaretu, jest dla nas

źródłem głębokiej radości i pewnej nadziei. W jedności z Kościołem powszechnym, celebrując miłość Ojca objawioną w ciele Słowa, które stało się człowiekiem i w znaku krzyża, kotwicy zbawienia, uroczyste otwieramy Rok Jubileuszowy w naszej diecezji.

Ten obrzęd jest dla nas wstępem do bogatego doświadczenia łaski i miłosierdzia, abyśmy zawsze byli gotowi odpowiedzieć każdemu, kto pyta nas o nadzieję, która w nas jest, zwłaszcza w tym czasie wojny i niepokojów. Niech Chrystus, który jest naszym pokojem i nadzieją, będzie naszym towarzyszem podróży w tym roku łaski i pocieszenia. Niech Duch Święty, który dziś rozpoczyna to dzieło w nas i z nami, doprowadzi je do końca aż do dnia Chrystusa Jezusa.

23. Po zakończeniu wezwania, po krótkiej chwili ciszy, biskup odmawia następującą modlitwę:

Módlmy się:

Ojcze, nadziejo, która nie zawodzi, początku i końca wszystkich rzeczy, pobłogosław początek naszej procesji za chwalebny krzyżem Twojego Syna w tym czasie łaski; † ulecz rany złamanych serc, rozwiąż pęta, które czynią nas niewolnikami grzechu i więźniami nienawiści, i obdarz swój lud radością Ducha, * aby mógł kroczyć z odnowioną nadzieją ku upragnionemu celowi, Chrystusowi, Twojemu Synowi i naszemu Panu. Który żyje i króluje na wieki wieków.

W. Amen.

24. Po tym diakon proklamuje Ewangelię (J 14,1-7)

EWANGELIA

J 14,1-7

Ja jestem drogą i prawdą, i życiem

+ Słowa Ewangelii według Świętego Jana

Jezus powiedział do swoich uczniów:

«Niech się nie trwoży serce wasze. Wierzycie w Boga? I we Mnie wierzcie! W domu Ojca mego jest mieszkań wiele. Gdyby tak nie było, to bym wam powiedział. Idę przecież przygotować wam miejsce. A gdy odejdę i przygotuję wam miejsce, przyjdę powtórnie i zabiorę was do siebie, abyście i wy byli tam, gdzie Ja jestem. Znaście drogę, dokąd Ja idę».

Odezwał się do Niego Tomasz: «Panie, nie wiemy dokąd idziesz. Jak więc możemy znać drogę?»

Odpowiedział mu Jezus: «Ja jestem drogą i prawdą, i życiem. Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej jak tylko przeze Mnie. Gdybyście Mnie poznali, znalibyście i mojego Ojca. Ale teraz już Go znacie i zobaczyliście».

Oto słowo Pańskie.

25. Po odczytaniu Ewangelii następuje krótkie milczenie. Następnie lektor odczytuje kilka fragmentów zaczerpniętych z Bulli ogłaszającej Jubileusz Zwyczajny, wybranych spośród następujących:

Z Bulli ogłaszającej Zwyczajny Jubileusz

Spes non confundit (1; 3, 7, 25)

[1]. „*Spes non confundit*”, „nadzieja zawieść nie może” (Rz 5,5). W imię nadziei Paweł Apostoł napełnia odwagą chrześcijańską wspólnotę Rzymu. Nadzieja jest również głównym przesłaniem zbliżającego się Jubileuszu, który zgodnie ze starożytną tradycją papież ogłasza co dwadzieścia pięć lat. Myślę o wszystkich pielgrzymach nadziei, którzy przybędą do Rzymu, aby przeżyć Rok Święty, a także o tych, którzy nie mogąc dotrzeć do miasta Apostołów Piotra i Pawła, będą go obchodzić w Kościołach partykularnych. Niech to będzie dla wszystkich wydarzenie żywego i osobistego spotkania z Panem Jezusem, „bramą” zbawienia (por. J 10,7-9); z Tym, którego Kościół ma misję głoszenia zawsze, wszędzie i wszystkim jako „naszą nadzieję” (1 Tm 1,1).

Wszyscy mają nadzieję. Nadzieja jest obecna w sercu każdego człowieka jako pragnienie i oczekiwanie dobra, nawet jeśli nie wie, co przyniesie ze sobą jutro. Nieprzewidywalność przyszłości rodzi jednak niekiedy sprzeczne uczucia: od ufności do lęku, od pogody ducha do zniechęcenia, od pewności do zwątpienia. Często spotykamy osoby zniechęcone, które patrzą w przyszłość ze sceptycyzmem i pesymizmem, jakby nic nie mogło dać im szczęścia. Oby Jubileusz był dla wszystkich okazją do ożywienia nadziei.

[3]. Nadzieja rodzi się w istocie z miłości i opiera się na miłości, która wypływa z Serca Jezusa przebitego na krzyżu: „Jeżeli bowiem, będąc nieprzyjaciółmi, zostaliśmy pojednani z Bogiem przez śmierć Jego

Syna, to tym bardziej, będąc już pojednani, dostąpimy zbawienia przez Jego życie” (Rz 5,10). A Jego życie objawia się w naszym życiu wiary, które zaczyna się od chrztu, rozwija się w uległości wobec łaski Bożej, i dlatego jest ożywiane nadzieją, która, dzięki działaniu Ducha Świętego, jest stale odnawiana i niewzruszona.

To właśnie Duch Święty, swoją nieustanną obecnością na drodze Kościoła, promieniuje w wierzących światłem nadziei: podtrzymuje ją jak pochodnię, która nigdy nie gaśnie, aby wspierać i ożywiać nasze życie. Istotnie, nadzieja chrześcijańska nie zwodzi ani nie rozczarowuje, ponieważ opiera się na pewności, że nic i nikt nigdy nie będzie w stanie oddzielić nas od Bożej miłości.

[7]. Oprócz czerpania nadziei z łaski Bożej, jesteśmy wezwani do odkrywania jej także w znakach czasu, które daje nam Pan. Jak stwierdza Sobór Watykański II, „Kościół zawsze jest zobowiązany do badania znaków czasu i ich interpretowania w świetle Ewangelii, tak aby w sposób dostosowany do każdego pokolenia mógł odpowiedzieć na odwieczne pytania ludzi o sens życia doczesnego i przyszłego oraz o ich wzajemną relację”. Konieczne jest zatem zwrócenie uwagi na wiele dobra obecnego w świecie, aby nie ulec pokusie przekonania o byciu pokonanym przez zło i przemoc. Jednak znaki czasu, które zawierają tęsknotę ludzkiego serca, potrzebującego zbawczej obecności Boga, domagają się, by zostały przekształcone w znaki nadziei.

[25]. Pozwólmy, by od teraz pociągnęła nas nadzieja i pozwólmy, by przez nas stała się zaraźliwa dla tych, którzy jej pragną. Niech nasze życie mówi im: „Ufaj Panu, bądź mężny, niech się twe serce umocni, ufaj Panu!” (Ps 27,14). Niech moc nadziei wypełnia naszą teraźniejszość, w ufny oczekiwaniu na powrót Pana Jezusa Chrystusa, któremu niech będzie cześć i chwała teraz i na przyszłe wieki.

26. Po zakończeniu czytania biskup wysypuje kadzidło do kadzielnicy, a diakon rozpoczyna procesję następującymi słowami:

Bracia i siostry, idźmy w imię Chrystusa, który jest drogą prowadzącą do Ojca, prawdą, która nas wyzwala, życiem, które zwyciężyło śmierć.

27. Następnie rozpoczyna się procesja do katedry, gdzie będzie sprawowana Msza święta. Na czele idzie usługujący z dymiącą kadielnicą, następnie posługujący z ozdobnym krzyżem między dwoma usługującymi z zapalonymi świecami lub pochodniami; następnie diakon niosący Ewangeliarz, potem biskup, a za nim kapłani, pozostali posługujący i wierni z, jeśli to stosowne, zapalonymi pochodniami lub świecami.

Podczas procesji chór i wierni śpiewają Litanię do Świętych lub odpowiednie pieśni albo niektóre psalmy (por. Dodatek, są podane w dalszej części opracowania) z następującymi antyfonami lub innymi odpowiednio dobranymi antyfonami:

Ant. Jezus Chrystus wczoraj, dziś i zawsze.

Por. Hbr 13,8,20 Jemu cześć i chwała na wieki wieków.

Lub:

Ant. Ciesz się i raduj, Dziewico, córo Syjonu:

Por. Za 2,14 Z Ciebie narodził się Chrystus, słońce sprawiedliwości przez Ciebie świeci zbawienie świata.

Lub:

Ant. Dzieła Twoje są wielkie i godne podziwu,

Ap 15,3 Panie Boże Wszchemogący,
Sprawiedliwie i wierne są Twoje drogi, O Królu narodów.

28. Po dotarciu do katedry procesja wchodzi przez główne drzwi. Na progu biskup, bierze krzyż niesiony w procesji (w razie potrzeby z pomocą posługujących), podnosi go i zwrócony do wiernych, zachęca ich do oddania mu czci następującą aklamacją lub podobną:

Witaj krzyżu Chrystusa, jedyna nadziejo nasza.

Wszyscy odpowiadają:

Ty jesteś naszą nadzieją, nie doznamy zawodu na wieki.

Następnie biskup oddaje krzyż i wraz z posługującymi udaje się do chrzcielnicy, gdzie przewodniczy obrzędowi pokropienia wiernych,

podczas gdy wierni zajmują miejsca w kościele zwrócenie w stronę chrzcielnicy. Biskup zaprasza do modlitwy tymi lub podobnymi słowami:

Pokornie prosimy Pana Boga, aby pobłogosławił tę wodę, którą będziemy pokropieni na pamiątkę naszego chrztu. Niech Bóg nam dopomaga, abyśmy byli wierni Duchowi Świętemu, którego otrzymaliśmy.

Wszyscy modlą się przez chwilę w ciszy. Następnie biskup, trzymając ręce złożone, mówi:

Panie, Boże wszechmogący, Ty jesteś źródłem i początkiem życia ciała i duszy. Prosimy Cię, pobłogosław † tę wodę, którą z ufnością się posługujemy, aby uprosić przebaczenie naszych grzechów i uzyskać obronę przeciwko wszelkim chorobom i zasadzkom szatana. Spraw, Boże, w miłosierdziu swoim, niech źródła żywej wody zawsze tryskają dla naszego zbawienia, abyśmy mogli zbliżyć się do Ciebie wewnętrznie oczyszczeni i uniknęli wszelkich niebezpieczeństw duszy i ciała. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

29. Biskup bierze kropidło, sam czyni znak krzyża na sobie wodą pobłogosławioną kropi koncelebransów, posługujących i lud, przechodząc przez nawę katedry poprzedzony krzyżem i Ewangeliarzem. W tym czasie śpiewa się następujące antyfony lub inny odpowiedni śpiew:

Ant. Pokrop mnie, Panie, a stanę się czysty,
Por. Ps 50,9 obmyj mnie, a nad śnieg wybieleję.

Lub:

Ant. „Pokropię was czystą wodą i będziecie oczyszczeni”;

Por. Ez 36,25-26 Oczyszczę was od wszelkiej zmazy „i dam wam serce nowe”, mówi Pan.

30. Biskup wraz z posługującymi udaje się do prezbiterium, gdzie zdejmuje kapę i zakłada ornat. Diakon, po dojściu do ołtarza, umieszcza na nim Ewangeliarz. Krzyż umieszcza się w pobliżu ołtarza,

w najbardziej widocznym miejscu, gdzie pozostanie przez cały Rok Jubileuszowy dla oddawania czci przez Lud Boży. Należy zatroszczyć się, aby krzyż w prezbiterium był wyjątkowy. Biskup całuje ołtarz, okadza go wraz z krzyżem i udaje się na miejsce przewodniczenia. W tym czasie wykonuje się odpowiedni śpiew.

Jeśli chrzcielnica znajduje się na zewnątrz, obrzęd pokropienia wiernych poprzedza uroczyste wejście do katedry. Jeśli nie jest możliwe przeprowadzenie obrzędu pokropienia wiernych przy chrzcielnicy, biskup z posługującymi udaje się do prezbiterium, podczas gdy wierni zajmują miejsca w kościele. Diakon po dojściu do ołtarza kładzie na nim Ewangeliarz. Krzyż umieszcza się w pobliżu ołtarza. Biskup, po dojściu do prezbiterium, zdejmuje kapę i zakłada ornat. Całuje ołtarz, okadza go wraz z krzyżem i udaje się na miejsce przewodniczenia. Przed biskupa przynoszone jest naczynie z wodą, a on przystępuje do błogosławieństwa i pokropienia jak wyżej.

Po pokropieniu wiernych, biskup wraca na miejsce przewodniczenia i gdy śpiew się skończy, zwrócony do ludu, trzymając ręce złożone, mówi:

Niech Bóg wszechmogący oczyści nas z grzechów i sprawi, abyśmy przez odprawienie tej eucharystycznej Ofiary stali się godnymi udziału w uczcie niebieskiej.

W. Amen.

31. Następnie śpiewany jest hymn: *Chwała na wysokości Bogu*. Celebracja odbywa się jak zwykle, przy użyciu formularza mszalnego ze święta Świętej Rodziny Jezusa, Maryi i Józefa.

MSZA ŚWIĘTA NA ROK JUBILEUSZOWY

Tych formularzy można użyć wraz z szatami w kolorze własnym dnia lub okresu, w którym jest celebrowana Msza święta w Roku Jubileuszowym, z wyjątkiem uroczystości, niedziel, świąt, dni Wielkiego Tygodnia, Triduum Paschalnego oraz Oktawy Wielkanocnej, dni Adwentu od 17 do 24 grudnia włącznie, Oktawy Bożego Narodzenia, Wspomnienia wszystkich wiernych zmarłych, Środy Popielcowej.

W okresie Adwentu, Bożego Narodzenia, Wielkiego Postu oraz w Okresie Wielkanocnym należy stosować czytania z dnia.

FORMULARZE W JĘZYKU ŁACIŃSKIM

A

ANT. AD INTROITUM

Ps 26,14

Exspecta Dóminum, viriliter age;
et confortetur cor tuum, et sustine Dóminum. (T.P. Allelúia.)

COLLECTA

Omnipotens sempitérne Deus, fervens humáni cordis desidérium, †
réspecte benígnus pópulum tuum per hoc grátiae tempus peregrinán-
tem, * ut, Christo refúgio salútis suæ coniúctus, ad beátæ spei finem
felíciter adveníre possit. Per Dóminum.

SUPER OBLATA

Oblatiónes famíliæ tuæ, quæsumus, Dómine, súscipe miserátus, † ut,
sub tuæ protectiÓNis auxilió, * et colláta non perdat, et ad ætéRNA dona
pervéniat. Per Christum.

PRÆFATIO

Christus, spes unica

V. Dóminus vobíscum.

Ŕ. Et cum spírítu tuo.

V. Sursum corda.

Ŕ. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómíno Deo nostro.

Ŕ. Dignum et iustum est.

Vere dignum et iustum est, æquum et salutáre, nos tibi semper et ubí-
que grátias ágere: Dómine, sancte Pater, omnípotens ætérne Deus: Hoc
témptore grátiae, filios tuos in unam familiam cóngregas, ut, vitæ Verbo
illustráti, mystérium Fílii tui crucifíxi et resurgéntis summo gáudio
célebrent.

Ipsé, salus semper imploráta sempérque exspectáta, omnes ad
mensam suam vocat, córporis ac spírítus vúlnera sanat, contristátis

lætítiam donat. Propter hæc ómnia benevoléntiæ tuæ signa, viva fide ad certiorem spem renáscimur et nosmetípsos frátribus offérimus effícací dilectióne, Dóminum, donec véniat, præstolántes.

Per quem, cum Angelis et ómnibus Sanctis, hymnum laudis tibi cánimus, sine fine dicétes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus...

ANT. AD COMMUNIONEM

Cf. Lc 4,18.19

Spíritus Dómini super me; evangelizáre paupéribus misit me, et prædicáre annum Dómini accéptum. (T.P. Allelúia.)

POST COMMUNIONEM

Deus, qui nos uno pane réfícis et única spe susténtas, tua nos paríter grátia corróbora, † ut, facti unum in Christo corpus et unus spiritus, * ad glóriam cum ipso resurgámus. Qui vivit et regnat in sæcula sæculórum.

BENEDICTIO SOLLEMNIS

Benedícat vobis Dóminus, et custódiat vos.

Ř. Amen.

Illúminet fáciem suam super vos,
et misereátur vestri.

Ř. Amen.

Convértat vultum suum ad vos,
et donet vobis suam pacem.

Ř. Amen.

Et benedíctio Dei omnipoténtis, Patris, et Fílii, † et Spíritus Sancti, descéndat super vos et máneat semper.

Ř. Amen.

B

ANT. AD INTROITUM

Ps 89,1-2

Dómine, refúgium factus es nobis a generatióne et progénie; a sæculo, et in sæculum tu es. (T.P. Allelúia.)

COLLECTA

Deus, qui in plenitúdine témporum Fílium tuum in mundum misísti Salvatórem, † concéde, quæsumus, * ut in hoc sáeculo peregrinántes lux paschális eius mystérii ad te, únicam spem nostram, ducat. Per Dóminum.

SUPER OBLATA

Quæ tuis altáribus exhibémus, Dómine, hunc annum sanctum lætánter celebrántes, † sint tibi múnera accépta, ut ipsíus æternitátis mereámur esse consórtes, * qui mortalitátem nostram sua mortalitáte curávit, Iesus Christus, Dóminus noster. Qui vivit.

PRÆFATIO**Christus, spes vera**

V. Dóminus vobíscum.

Ř. Et cum spírítu tuo.

V. Sursum corda.

Ř. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

Ř. Dignum et iustum est.

Vere dignum et iustum est, æquum et salutáre, nos tibi semper et ubí-que grátias ágere: Dómine, sancte Pater, omnípotens ætérne Deus: per Christum Dóminum nostrum.

Qui Fílius tuus, ante sáecula génitus, natus est in témpore de María Vírgine, et a Spírítu Sancto unctus, in nómine tuo annum grátia prædicávit: consolatióem míseris, captívís redemptiόem, toti déni-que humáno géneri salutem et pacem. Ipse enim única est spes vera quæ ómnium excédens exspectatiόem, univérsa sáecula irrádiat.

Et ídeo, cum Angelis et Sanctis univérsis, te collaudámus, sine fine dicéntes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus...

ANT. AD COMMUNIONEM**Tit 2,12-13**

Iuste et pie vivámus in hoc sáeculo, exspectántes beátam spem et advéntum glóriæ magni Dei. (T.P. Allelúia.)

POST COMMUNIONEM

Sanctificet nos, quæsumus, Dómine, mensa tua participatio, et præsta, † ut, quam Unigénitus tuus in cruce operátus est salutem, * omnes gentes per Ecclésiæ tuæ sacraméntum gratanter accipiant. Per Christum.

ORATIO SUPER POPULUM

Adesto, Dómine, supplicibus tuis et spem suam in tua misericórdia collocantes tuere propitius, † ut in sancta conversatióne tibi fidèles permáneant, * et, consequentes sufficiéntiam temporalem, promissionis tuæ perficiántur heredes in ætérnum. Per Christum.

Ř. Amen.

Et benedictio Dei omnipoténtis, Patris, et Filii, † et Spíritus Sancti, descéndat super vos et máneat semper.

Ř. Amen.

C

ANT. AD INTROITUM

Tit 3,5.7

Deus salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis et renovatiónis Spíritus Sancti, iustificati grátia ipsíus heredes simus secúndum spem vitæ æternæ. (T.P. Allelúia.)

COLLECTA

Deus, qui humano géneri per Fílium Unigénitum et salutis remédium et vitæ æternæ donum contulisti, † concéde ómnibus in ipso renátis et velle quæ præcipis et posse, * ut pópulus ad regnum tuum vocátus sit in fide stábilis, spe gaudens, et in caritate éfficax. Per Dóminum.

SUPER OBLATA

Réspice, Dómine, in faciém Christi tui, única spes nostra, qui pro ómnibus redemptiõem trádidit semetípsum, † ut per eum ab ortu solis usque ad occásum nomen tuum magnificétur in géntibus, * et una ubique maiestati tuæ exhibeátur oblátio. Per Christum.

PRÆFATIO

Christus, Deus et homo, Salvator omnium

V. Dóminus vobíscum.

Ř. Et cum spírítu tuo.

V. Sursum corda.

Ř. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

Ř. Dignum et iustum est.

Vere dignum et iustum est, æquum et salutáre, nos tibi semper et ubí-que grátias ágere: Dómine, sancte Pater, omnipotens ætérne Deus: per Christum Dóminum nostrum.

In ipso enim promissiónes tuæ véteres adimpléntur, umbra cedit lúmíni, mundus iam renovátur, et homo nova fit creatúra. Per oblatió-nem sui semel in cruce factam, filios tuos, qui erant dispérsi, vóluit in unum congregáre; et exaltátus in glória, primogénitus in multis frátri-bus, spem æterni gáudii nobis pandit.

Unde et nos, Dómine, cum Angelis et Sanctis univérsis, tibi con-fitémur, in exsultatióne dicéntes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus...

ANT. AD COMMUNIONEM

Mt 28,20

Ecce ego vobíscum sum ómnibus diébus, dicit Dóminus, usque ad consummationem sæculi. (T.P. Allelúia.)

POST COMMUNIONEM

Cælésti pane roboráti, quæsumus, Dómine, † ut, Evangélio vitæ iúgiter adhæréndo, ferméntum vivíficans * et salutis instruméntum humano efficiámur consórtio. Per Christum.

BENEDICTIO SOLLEMNIS

Pax Dei, quæ exsúperat omnem sensum, * custódiat corda vestra et intellegéntias vestras in sciéntia et caritáte Dei, et Fílii sui, Dómini nostri Iesu Christi.

Ř. Amen.

Et benedíctio Dei omnipoténtis, Patris, et Fílii, † et Spírítus Sancti, de-scéndat super vos et máneat semper.

Ř. Amen.

FORMULARZE W JĘZYKU POLSKIM

A

ANTYFONA NA WEJŚCIE

Ps 27(26), 4

Oczekuj Pana, bądź mężny, * nabierz odwagi i oczekuj Pana. (O.W. Alleluja.)

KOLEKTA

Wszechmogący, wieczny Boże, gorące pragnienie ludzkiego serca, wejrzyj łaskawie na swój lud pielgrzymujący w tym roku łaski, † aby zjednoczony z Chrystusem, skałą zbawienia, * mógł dojść z radością do pełni nadziei w królestwie niebieskim. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

MODLITWA NAD DARAMI

Panie, nasz Boże, przyjmij łaskawie dary swoich wiernych † i spraw, aby pod Twoją opieką zachowali otrzymaną łaskę * i doszli do radości wiecznej. Przez Chrystusa, Pana naszego.

PREFACJA

Chrystus, jedyna nadzieja

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. W górę serca.

W. Wznosimy je do Pana.

K. Dzięki składajmy Panu Bogu naszemu.

W. Godne to i sprawiedliwe.

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, abyśmy zawsze i wszędzie Tobie składali dziękczynienie, Panie, Ojcze święty, wszechmogący, wieczny Boże. W tym czasie łaski gromadzisz w jedną rodzinę swoje dzieci, aby oświecone Słowem życia, z radością sprawowały misterium śmierci i zmartwychwstania Twojego Syna. On, który jest od zawsze przyzywanym i oczekiwanym zbawieniem, pociąga wszystkich do swojego ołtarza, lecz rany ciała i duszy oraz daje radość uciśnionym.

Dzięki tym znakom Twojej dobroci, z żywą wiarą rodzimy się na nowo do pewniejszej nadziei i z czynną miłością ofiarujemy siebie braćiom, oczekując na powtórne przyjście Zbawiciela.

Przez Niego z Aniołami i wszystkimi Świętymi głosimy Twoją chwałę, razem z nimi wołając:

Święty, Święty, Święty...

ANTYFONA NA KOMUNIE

Por. Łk 4,18.19

Duch Pański spoczywa na mnie, * ponieważ mnie namaścił i posłał mnie, * abym ubogim niósł dobrą nowinę, * uzdrawiał skruszonych w sercu, * abym obwoływał rok łaski od Pana. (O.W. Alleluja.)

MODLITWA PO KOMUNII

Boże, Ty nas posilasz jednym Chlebem i podtrzymujesz w nas tę samą nadzieję, † umacniaj nas swoją łaską, abyśmy wszyscy z Twoimi Świętymi stali się jednym ciałem i jednym duchem w Chrystusie, * i razem z Nim zmartwychwstali do życia w chwale. Który żyje i króluje na wieki wieków.

UROCZYSTE BŁOGOSŁAWIEŃSTWO

Niech Bóg was błogosławi i strzeże.

W. Amen.

Niech Bóg rozpromieni swoje oblicze nad wami i obdarzy was swoją łaską.

W. Amen.

Niech zwróci ku wam oblicze swoje i obdarzy was pokojem.

W. Amen.

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, † i Duch Święty.

W. Amen.

B

ANTYFONA NA WEJŚCIE

Ps 90(89),1-2

Panie, Ty byłeś dla nas ucieczką, * z pokolenia na pokolenie. * Od wieku po wiek Ty jesteś Bogiem. (O.W. Alleluja.)

KOLEKTA

Boże, gdy nadeszła pełnia czasów zesłałeś na świat swojego Syna, jako Zbawiciela, † spraw, aby światło Jego tajemnicy paschalnej prowadziło nas, pielgrzymujących na tym świecie, * do spotkania z Tobą, jedyną naszą nadzieją. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

MODLITWA NAD DARAMI

Boże, obchodząc z radością Rok Święty, składamy dary na Twoim ołtarzu, † przyjmij je łaskawie, * niech wyjedną nam udział w wiecznym życiu Tego, który przez swoją śmierć zapewnił nam nieśmiertelność, Jezusa Chrystusa, Pana naszego. Który żyje i króluje na wieki wieków.

PREFACJA

Chrystus, prawdziwą nadzieją

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. W górę serca.

W. Wznosimy je do Pana.

K. Dzięki składajmy Panu Bogu naszemu.

W. Godne to i sprawiedliwe.

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, abyśmy zawsze i wszędzie Tobie składali dziękczynienie, Panie, Ojczy święty, wszechmogący, wieczny Boże, przez naszego Pana Jezusa Chrystusa.

Twój Syn, zrodzony przed wiekami narodził się w oznaczonym czasie z Maryi Dziewicy; namaszczony przez Ducha Świętego głosił w Twoim imieniu czas łaski: ubogim pociechę, jeńcom wyzwolenie, a całemu rodzajowi ludzkiemu pokój i zbawienie. On jest bowiem jedyną i prawdziwą nadzieją, która przekracza wszelkie ludzkie oczekiwania oraz oświeca wszystkie wieki.

Dlatego zjednoczeni z chórami Aniołów, wysławiamy Ciebie, z radością wołając:

Święty, Święty, Święty...

ANTYFONA NA KOMUNIE

Tt 2,12-13

Żyjmy na tym świecie sprawiedliwie i pobożnie, * oczekując spełnienia się naszej nadziei * i objawienia się chwały wielkiego Boga. (O.W. Alleluja.)

MODLITWA PO KOMUNII

Uświęć nas, Boże, przez udział w Twej Uczcie † i spraw, aby przez pośrednictwo Kościoła, * wszystkie narody z wdzięcznością przyjęły łaskę wysłużoną na krzyżu przez Twojego Syna Jezusa Chrystusa. Który żyje i króluje na wieki wieków.

MODLITWA NAD LUDEM

Panie, nasz Boże, przybądź z pomocą wszystkim wzywającym Ciebie i strzeż w Twej dobroci tych, którzy swoją nadzieję pokładają w Twoim miłosierdziu, † aby wiodąc święte życie, pozostali wierni Tobie, * a obdarzeni tym, co konieczne w doczesności, stali się na wieczność dziedzicami Twojej obietnicy. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, † i Duch Święty.

W. Amen.

C

ANTYFONA NA WEJŚCIE

Tt 3,5.7

Z miłosierdzia swego zbawił nas Bóg przez obmycie odradzające i odnawiające w Duchu Świętym, * abyśmy usprawiedliwieni Jego łaską, * stali się w nadziei dziedzicami życia wiecznego. (O.W. Alleluja.)

KOLEKTA

Boże, Ty przez Twojego Jednorodzonego Syna, dałeś rodzajowi ludzkiemu zadatek zbawienia i dar życia wiecznego, † spraw, aby wszyscy odrodzeni w Chrystusie, chcieli i mogli czynić to, co nakazujesz, * tak, aby lud powołany do Twojego Królestwa zachował stałość w wierze, radość w nadziei oraz gorliwość w miłości. Przez naszego Pana Jezusa

Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

MODLITWA NAD DARAMI

Wszechmogący Boże, wejrzyj na oblicze Twojego Syna, jedyną naszą nadzieję, który wydał się na okup za wszystkich, † i spraw, aby przez Niego, od wschodu aż do zachodu, imię Twoje było chwalone wśród wszystkich narodów * i aby na całym świecie składano Tobie jedną Ofiarę. Przez Chrystusa, Pana naszego.

PREFACJA

Chrystus, Bóg i człowiek, Zbawiciel wszystkich

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. W górę serca.

W. Wznosimy je do Pana.

K. Dzięki składajmy Panu Bogu naszemu.

W. Godne to i sprawiedliwe.

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, abyśmy zawsze i wszędzie Tobie składali dziękczynienie, Panie, Ojcie święty, wszechmogący, wieczny Boże, przez naszego Pana Jezusa Chrystusa.

W Nim bowiem spełniają się Twoje odwieczne obietnice, ciemności ustępują światłu, świat się odnawia, a każdy człowiek staje się nowym stworzeniem. Ofiarując się raz jeden na krzyżu, zapragnął zgromadzić w jedno rozproszone dzieci; Pierworodny spośród braci, pociągnął wszystkich do siebie, gdy został wywyższony nad ziemię, otwierając nam nadzieję radości wieczystej.

Dlatego z Aniołami i wszystkimi Świętymi wysławiamy Ciebie, z radością wołając:

Święty, Święty, Święty...

ANTYFONA NA KOMUNIE

Mt 28,20

Oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, * aż do skończenia świata.
(O.W. Alleluja.)

MODLITWA PO KOMUNII

Posileni niebieskim pokarmem, prosimy Cię, Boże, † abyśmy miłując Ewangelię życia, * stali się dla wspólnoty ludzkiej ożywczym fermentem i narzędziem zbawienia. Przez Chrystusa, Pana naszego.

UROCZYSTE BŁOGOSŁAWIENSTWO

Pokój Boży, który przewyższa wszelki umysł, † niech strzeże waszych serc i myśli * w poznaniu i miłości Boga i Jego Syna, naszego Pana Jezusa Chrystusa.

W. Amen.

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, † i Duch Święty.

W. Amen.

CZYTANIA NA LITURGIE SŁOWA

PIERWSZE CZYTANIE (tom II, s. 256)

Iz 61,1-3a.6a.8b-9

Pan mnie namaścił

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Duch Pana Boga nade mną, bo Pan mnie namaścił. Posłał mnie, abym głosił dobrą nowinę ubogim, bym opatrywał rany serc złamanych, żebym zapowiadał wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę; abym obwieszczał rok łaski Pańskiej i dzień pomsty naszego Boga; abym pocieszał wszystkich zasmuconych, bym rozweselił płaczących na Syjonie, abym im wieniec dał zamiast popiołu, olejek radości zamiast szaty smutku, pieśń chwały zamiast przygnębienia na duchu.

Wy zaś będziecie nazywani kapłanami Pana, zwać was będą sługami Boga naszego. Tak mówi Pan: «Dam im uczciwą zapłatę i zawrę z nimi wieczyste przymierze. Plemię ich będzie znane wśród narodów i między ludami – ich potomstwo. Wszyscy, co ich zobaczą, uznają, że oni są błogosławionym szczepem Pana».

Oto słowo Boże.

Lub:

PIERWSZE CZYTANIE (tom VIII, s. 554)

Rz 5, 5-11

Miłość Boża rozlana jest w sercach naszych

Czytanie z Listu Świętego Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia:

Nadzieja zawieść nie może, ponieważ miłość Boża rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który został nam dany. Chrystus bowiem umarł za nas, jako za grzeszników, w oznaczonym czasie, gdy jeszcze byliśmy bezsilni. A nawet za człowieka sprawiedliwego podejmuje się ktoś umrzeć tylko z największą trudnością. Chociaż może jeszcze za człowieka życzliwego odważyłby się ktoś ponieść śmierć.

Bóg zaś okazuje nam swoją miłość właśnie przez to, że Chrystus umarł za nas, gdy byliśmy jeszcze grzesznikami. Tym bardziej więc będziemy przez Niego zachowani od karzącego gniewu, gdy teraz przez krew Jego zostaliśmy usprawiedliwieni.

Jeżeli bowiem, będąc nieprzyjaciółmi, zostaliśmy pojednani z Bogiem przez śmierć Jego Syna, to tym bardziej, będąc już pojednanymi, dostąpimy zbawienia przez Jego życie. I nie tylko to – ale i chlubić się możemy w Bogu przez Pana naszego, Jezusa Chrystusa, przez którego teraz uzyskaliśmy pojednanie.

Oto słowo Boże.

PSALM RESPONSORYJNY

Ps 88(89), 21-22; 25.27 (R.: por. 2a)

Refren: Na wieki będę słaWił łaski Pana.

- 21 «Znalazłem Dawida, mojego słuęę, *
namaściłem go moim świętym olejem,
22 by ręka moja zawsze przy nim była *
i umacniało go moje ramię».

Refren.

- 25 «Z nim moja wierność i łaska, *
w moim imieniu jego moc wywyższona.
27 On będzie wołał do Mnie: †
„Ty jesteś moim Ojcem, *
Moim Bogiem, Opoką mojego zbawienia”».

Refren.

SPIEW PRZED EWANGELIĄ

Iz 61,1; Łk 4,18

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

Duch Pański nade mną, posłał mnie, abym głosił dobrą nowinę ubogim, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie.

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA**

Łk 4,16-21

*Chrystus namaszczony przez Ducha Świętego***+ Słowa Ewangelii według Świętego Łukasza**

Jezus przyszedł do Nazaretu, gdzie się wychował. W dzień szabatu udał się swoim zwyczajem do synagogi i powstał, aby czytać.

Podano Mu księgę proroka Izajasza. Rozwinąwszy księgę, znalazł miejsce, gdzie było napisane: «Ducha Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski Pana».

Zwinąwszy księgę, oddał słudze i usiadł; a oczy wszystkich w synagodze były w Niego utkwione. Począł więc mówić do nich: «Dziś spełniły się te słowa Pisma, które słyszeliście».

Oto słowo Pańskie.**FORMY AKTU POKUTY**

Formy te mogą być używane podczas Mszy świętej
w Roku Jubileuszowym.

AKT POKUTY

1.

Panie, który pobudzasz wiarę, zmiłuj się nad nami.**W.** Zmiłuj się nad nami.**Chryste, który wzmacniasz nadzieję, zmiłuj się nad nami.****W.** Zmiłuj się nad nami.**Panie, który rodzisz miłość, zmiłuj się nad nami.****W.** Zmiłuj się nad nami.

2.

Panie, który otworzyłeś oczy niewidomym i uwolniłeś jeńców, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Chryste, który obiecałeś nowe niebiosa i nową ziemię, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Panie, który teraz królujesz po prawicy Ojca, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

3.

Panie, światłości, która rozprasza ciemność, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Chryste, bramo, która prowadzi do zbawienia, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Panie, nadziejo, która nie gaśnie, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

4.

Panie, nadziejo nasza, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Chryste, nasz Zbawicielu, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Panie, życie nasze, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

5.

Panie, obrońco ubogich, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Chrystus, ucieczko dla słabych, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Pan, nadziejo grzeszników, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

MODLITWA POWSZECHNA

1.

Pan życia i historii udziela ludzkości, pielgrzymującej w czasie, pomocy Ducha Świętego, aby mogła odkryć drogi dobra i dojść do

głoszenia: „Jezus jest Panem”. Wzywajmy Ojca w niebie z mocną nadzieją.

W. Ojcze nasz, wysłuchaj nas.

Wysłuchaj, Ojcze, naszej modlitwy: spraw, aby każdy poznał Ciebie, jedyne prawdziwego Boga i Tego, którego posłałeś, Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, który żyje i króluje na wieki wieków.

W. Amen.

2.

Bracia i siostry, wnosimy naszą modlitwę do Ojca, który w Chrystusie otwiera wszystkim ludziom bramy mądrości i życia.

W. Okaż nam, Panie, swoje miłosierdzie.

Ojcze, który udzielasz nam radości przebywania w Twoim domu, spraw abyśmy wyśpiewywali chwałę Twojego imienia i czerpali siłę z Twojej miłości, oświeć nasze życie Twoim Duchem i uczynić nas świadkami ewangelicznej nadziei. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

3.

Słowo Boże, które usłyszeliśmy, jest fundamentem naszej wiary, pokarmem naszej nadziei i zaczynem braterstwa. Wzywamy Ojca w potrzebach świata.

W. Oświeć nas i podtrzymuj, Panie, na naszej drodze.

Ojcze, który w Chrystusie, Twoim Synu, dałeś człowiekowi prawdę, która go oświeca, drogę, która mu wskazuje ścieżkę, życie, które go nieustannie odnawia, podtrzymuj nas mocą Twojego Ducha, abyśmy codziennie postępowali w Twojej miłości i w nadziei Królestwa. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

4.

Do Ojca, który wzywa nas do udziału w radości swego królestwa, skierujmy razem z ufnością naszą modlitwę.

W. Zachowaj w nas nadzieję, Panie.

Ojcze, Ty zawsze towarzyszysz swojemu Kościołowi i podtrzymujesz go w jego wędrówce po świecie. Światłem i mocą Twojego

Ducha ożywiaj w nas na nowo żywą nadzieję, abyśmy nauczyli się rozpoznawać znaki Twojej obecności w wydarzeniach historii. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

MODLITWY ZA PIELGRZYMUJĄCYCH

PSALMY

Psalm 15(14) Sprawiedliwy żyje w obecności Pana

Kto będzie przebywał w Twym przybytku, Panie, *
kto zamieszka na Twej górze świętej?

Ten, który postępuje nienagannie, †
działa sprawiedliwie *

i mówi prawdę w swoim sercu;

Kto swym językiem oszczerstw nie głosi, †
kto nie czyni bliźniemu nic złego *

i nie ubliża swoim sąsiadom;

kto za godnego wzgardy uważa złoczyńcę, *
ale szanuje tego, który oddaje cześć Bogu;

Kto dotrzymuje przysięgi niekorzystnej dla siebie, †
kto nie daje swych pieniędzy na lichwę *

i nie da się przekupić przeciw niewinnemu.

Kto tak postępuje, *
nigdy się nie zachwieje.

Psalm 24(23) Pan, Król chwały, wchodzi do swojej świątyni

Do Pana należy ziemia i wszystko, co ją napełnia, *
świat cały i jego mieszkańcy.

Albowiem On go na morzach osadził *
i utwierdził ponad rzekami.

Kto wstąpi na górę Pana, *
kto stanie w jego świętym miejscu?

Człowiek rąk nieskalanych i czystego serca, †
którego dusza nie lgnęła do marności *

i nie przysięgał fałszywie.

On otrzyma błogosławieństwo od Pana *
i zapłatę od Boga, swego Zbawcy.
Oto pokolenie tych, którzy Go szukają, *
którzy szukają oblicza Boga Jakuba.
Bramy, podnieście swe szczyty, †
unieście się, odwieczne podwoje, *
aby mógł wkroczyć Król chwały!
„Któż jest tym Królem chwały?” †
Pan dzielny i potężny, *
Pan potężny w boju.
Bramy, podnieście swe szczyty, †
unieście się, odwieczne podwoje, *
aby mógł wkroczyć Król chwały!
„Któż jest tym Królem chwały?” *
Pan Zastępów, On jest Królem chwały.

Psalm 84(83) Śpiew pielgrzymów

Jak miłe są Twoje przybytki, *
Panie Zastępów!
Dusza moja stęskniona pragnie przedsionków Pańskich, *
serce moje i ciało radośnie wołają do Boga żywego.
Nawet wróbel znajduje swój dom, a jaskółka gniazdo, †
gdzie złoży swe pisklęta: *
przy ołtarzach Twoich, Panie Zastępów, Królu mój i Boże!
Szczęśliwi, którzy mieszkają w domu Twoim, Panie, *
nieustannie wielbią Ciebie.
Szczęśliwi, których moc jest w Tobie, *
którzy zachowują ufność w swym sercu.
Przechodząc suchą doliną, w źródło ją zamieniają, *
a wczesny deszcz błogosławieństwem ją okryje.
Mocy im będzie przybywać, *
ujrzą na Syjonie Boga nad bogami.
Panie Zastępów, usłysz modlitwę moją, *
nakłoń ucho, Boże Jakuba!

Spójrz, Boże, tarczo nasza, *
wejrzyj na twarz Twojego pomazańca.
Doprawdy, dzień jeden w przybytkach Twoich *
lepsy jest niż innych tysiące.
Wolę stać w progu domu mojego Boga, *
niż mieszkać w namiotach grzeszników.
Bo Pan Bóg jest słońcem i tarczą, †
On hojnie darzy łaską i chwałą, *
nie odmawia dobrodziejstw żyjącym nienagannie.
Panie Zastępów, *
szczęśliwy człowiek, który ufa Tobie!

Psalm 95(94) Zaproszenie do uwielbienia

Przyjdźcie, radośnie śpiewajmy Panu, *
wznóśmy okrzyki na cześć Opoki naszego zbawienia.
Stańmy przed obliczem z Jego uwielbieniem, *
Z weselem śpiewajmy Mu pieśni.
Bo Pan jest wielkim Bogiem, *
wielkim Królem nad wszystkimi bogami.
W Jego rękę głębiny ziemi, *
szczyty gór do Niego należą.
Jego własnością jest morze, które sam stworzył, *
i ziemia, którą ulepiły Jego ręce.
Przyjdźcie, uwielbiajmy Go padając na twarze, *
Kłękniemy przed Panem, który nas stworzył,
Albowiem On jest naszym Bogiem, †
a my ludem Jego pastwiska *
i owcami w Jego rękę.
Obyście dzisiaj usłyszeli głos Jego: †
„Niech nie twardnieją wasze serca jak w Meriba, *
jak na pustyni w dniu Massa,
Gdzie Mnie kusili wasi ojcowie, *
doświadczali Mnie, choć widzieli moje dzieła.
Przez lat czterdzieści to pokolenie wstręt we Mnie budziło †
i powiedziałem: «Są ludem o sercu zbłąkanym *
i moich dróg nie znają».

Przeto przysiągłem w moim gniewie;
że nie wejdą do mojej krainy spoczynku”.

Psalm 118(117) Hymn dziękczynny

Dziękujcie Panu, bo jest dobry, *

bo Jego łaska trwa na wieki.

Niech dom Izraela głosi: *

„Jego łaska na wieki”.

Niech dom Aarona głosi: *

„Jego łaska na wieki”.

Niech wyznawcy Pana głoszą: *

„Jego łaska na wieki”.

W ucisku zrywałem Pana, *

Pan mnie wysłuchał i na wolność wyprowadził.

Niczego się nie boję, bo Pan jest ze mną; *

cóż może uczynić mi człowiek?

Pan ze mną, mój wspomożyciel, *

z góry będę spoglądał na mych wrogów.

Lepiej się uciekać do Pana, *

niż pokładać ufność w człowieku.

Lepiej się uciekać do Pana, *

Niż pokładać ufność w księżętach.

Osaczyły mnie wszystkie narody, *

lecz w imię Pana je pokonałem.

Ze wszystkich stron mnie okrążyły, *

lecz w imię Pana je pokonałem.

Opadały mnie zewsząd jak pszczoły, †

pały, jak ogień pali ciernie,

lecz w imię Pana je pokonałem.

Abym upadł, uderzono mnie i pchnięto, *

lecz Pan mnie podtrzymał.

Pan, moją mocą i pieśnią, *

On stał się moim Zbawcą.

Głosy radości z ocalenia *

w namiotach sprawiedliwych:

„Prawica Pańska moc okazała, †
prawica Pańska wzniesiona wysoko, *
prawica Pańska moc okazała!”
 Nie umrę, ale żyć będę *
 i głosił dzieła Pana.
Ciężko mnie Pan ukarał, *
ale na śmierć mnie nie wydał.
 Otwórzcie mi bramy sprawiedliwości, *
 Wejdę przez nie i podziękuję Panu.
Oto jest brama Pana, *
przez nią wejdą sprawiedliwi.
 Dziękuję Tobie, żeś mnie wysłuchał *
 i stałeś się moim Zbawcą.
Kamień odrzucony przez budujących *
stał się kamieniem węgielnym.
 Stało się to przez Pana *
 I cudem jest w naszych oczach.
Oto dzień, który Pan uczynił, *
radujmy się nim i weselmy!
 O Panie, Ty nas wybaw, *
 pomyślność daj nam, o Panie!
Błogosławiony, który przybywa w imię Pańskie, *
błogosławimy wam z Pańskiego domu.
 Pan jest Bogiem i daje nam światło. †
 Ustawcie procesję z gałązkami zielonymi *
 aż do rogów ołtarza.
Jesteś moim Bogiem, podziękować chcę Tobie, *
Boże mój, wielbić pragnę Ciebie.
 Wysławiajcie Pana, bo jest dobry, *
 bo Jego łaska trwa na wieki.

Psalm 122(121) Pozdrowienia dla Jeruzalem, miasta pokoju

Uradowałem się, gdy mi powiedziano: *
„Pójdziemy do domu Pana”.
 Już stoją nasze stopy.
 W twoich bramach, Jeruzalem.

Jeruzalem, wzniesione jak miasto *
gęsto i ściśle zabudowane.

Do niego wstępują pokolenia, pokolenia Pańskie, †
aby zgodnie z prawem Izraela *
wielbić imię Pana.

Tam ustawiono trony sędziowskie, *
trony domu Dawida.

Proście o pokój dla Jeruzalem: *
Niech żyją w pokoju, którzy cię miłują!

Niech pokój panuje w twych murach, *
a pomyślność w twoich pałacach.

Ze względu na moich braci i przyjaciół *
będę wołał: „Pokój z tobą”.

Ze względu na dom Pana, Boga naszego, *
Modlę się o dobro dla ciebie.

Psalm 136(135) Hymn do miłości i pięknej dobroci Boga

Chwalcie Pana, bo jest dobry, *
bo Jego łaska na wieki.

Chwalcie Boga nad bogami, *
bo Jego łaska na wieki.

Chwalcie Pana nad Panami, *
bo Jego łaska na wieki.

On sam cudów wielkich dokonał, *
bo Jego łaska na wieki.

On w swej mądrości uczynił niebiosą, *
bo Jego łaska na wieki.

On rozpostarł ziemię nad wodami, *
bo Jego łaska na wieki.

On uczynił światła ogromne, *
bo Jego łaska na wieki.

Słońce, by dniem władało,
bo Jego łaska na wieki.

Księżyc i gwiazdy, by władały nocą, *
bo Jego łaska na wieki.

On Egipcjanom pobił pierworodnych, *
bo Jego łaska na wieki.
I wywiódł spośród nich Izraela, *
bo Jego łaska na wieki.
Ręką potężną, wyciągniętym ramieniem, *
bo Jego łaska na wieki.
Rozdzielił Morze Czerwone, *
bo Jego łaska na wieki.
I środkiem morza przeprowadził Izraela, *
bo Jego łaska na wieki.
Faraona z wojskiem strącił w Morze Czerwone, *
bo Jego łaska na wieki.
I prowadził swój lud przez pustynię, *
bo Jego łaska na wieki.
On pobił wielkich królów, *
bo Jego łaska na wieki.
On uśmiercił królów potężnych, *
bo Jego łaska na wieki.
Sichona, króla Amorytów, *
bo Jego łaska na wieki.
I Oga, króla Baszanu, *
bo Jego łaska na wieki.
A ziemię ich dał na własność, *
bo Jego łaska na wieki.
Na własność swemu słudze, Izraelowi, *
bo Jego łaska na wieki.
Pamiętał o nas w naszym poniżeniu, *
bo Jego łaska na wieki.
I uwolnił nas od wrogów, *
bo Jego łaska na wieki.
On daje pokarm wszelkiemu ciału, *
bo Jego łaska na wieki.
Chwalcie Bogu, niebiosa, *
bo Jego łaska na wieki.

LITANIA DO ŚWIĘTYCH

Można dodać kilka imion Świętych,
zwłaszcza danej diecezji lub patronów

Panie, zmiłuj się nad nami.	Panie, zmiłuj się nad nami.
Chryste, zmiłuj się nad nami.	Chryste, zmiłuj się nad nami.
Panie, zmiłuj się nad nami.	Panie, zmiłuj się nad nami.
Święta Maryjo, Matko Boża,	módl się za nami.
Święty Michale,	módl się za nami.
Święci Aniołowie Boży,	módlcie się za nami.
Święty Janie Chrzycielu,	módl się za nami.
Święty Józefie,	módl się za nami.
Święci Piotrze i Pawle,	módlcie się za nami.
Święty Andrzeju,	módl się za nami.
Święty Janie,	módl się za nami.
Święci apostołowie i ewangeliści,	módlcie się za nami.
Święta Mario Magdaleno,	módl się za nami.
Święci uczniowie Pańscy,	módlcie się za nami.
Święty Stefanie,	módl się za nami.
Święty Ignacy Antiocheński,	módl się za nami.
Święty Wawrzyńcze,	módl się za nami.
Święte Perpetuo i Felicyto,	módlcie się za nami.
Święta Agnieszko,	módl się za nami.
Święci męczennicy Pańscy,	módlcie się za nami.
Święty Grzegorz,	módl się za nami.
Święty Augustynie,	módl się za nami.
Święty Atanazy,	módl się za nami.
Święty Bazyli,	módl się za nami.
Święty Marcinie,	módl się za nami.
Święci Cyrylu i Metody,	módlcie się za nami.
Święty Benedykcie,	módl się za nami.
Święty Franciszku,	módl się za nami.
Święty Marcinie,	módl się za nami.

Święty Franciszku Ksawery,	módl się za nami.
Święty Filipie Nereuszu,	módl się za nami.
Święty Janie Mario Vianneyu,	módl się za nami.
Święta Katarzyno Sieneńska,	módl się za nami.
Święty Tereso od Jezusa,	módl się za nami.
Wszyscy Święci i Święte Boże,	módlcie się za nami.
Przez Twoje miłosierdzie,	wybaw nas, Panie.
Od zła wszelkiego,	wybaw nas, Panie.
Od każdego grzechu,	wybaw nas, Panie.
Od śmierci wiecznej,	wybaw nas, Panie.
Przez Twoje wcielenie,	wybaw nas, Panie.
Przez Twoją śmierć i zmartwychwstanie,	wybaw nas, Panie.
Przez zesłanie Ducha Świętego,	wybaw nas, Panie.
Prosimy Cię, my grzesznicy,	wysłuchaj nas, Panie.
Prosimy Cię, pocieszaj i oświecaj twój święty Kościół, chronź Papieża, biskupów, przezbiterów i wszystkich głosicieli Ewangelii,	wysłuchaj nas, Panie.
Prosimy Cię, wysyłaj robotników na żniwo swoje,	wysłuchaj nas, Panie.
Prosimy Cię, daj całemu światu sprawiedliwość i pokój, pomóż i pociesz wszystkich uciśnionych i cierpiących,	wysłuchaj nas, Panie.
Prosimy Cię, strzeż i utwierdzaj nas i wszystkich ludzi, którzy poświęcają się Twojej świętej służbie,	wysłuchaj nas, Panie.
Jezu, Synu Boga żywego,	wysłuchaj nas, Panie.

**O UZYSKANIU ODPUSTU
PODCZAS ZWYCZAJNEGO JUBILEUSZU ROKU 2025
OGŁOSZONEGO PRZEZ JEGO ŚWIĘTOBLIWOŚĆ
PAPIEŻA FRANCISZKA**

„Teraz nadszedł czas nowego Jubileuszu, w którym Drzwi Święte zostaną ponownie otwarte, aby dać żywe doświadczenie Bożej miłości” (*Spes non confundit*, 6). W bulli ogłaszającej Zwyczajny Jubileusz roku 2025 Ojciec Święty w obecnym historycznym momencie, w którym „ludzkość niepomna na dramaty przeszłości, poddawana jest nowej i trudnej próbie, w której wiele ludów jest uciskanych przez brutalność przemocy” (*Spes non confundit*, 8), wzywa wszystkich chrześcijan, aby stali się pielgrzymami nadziei. Jest to cnota, którą należy odkryć na nowo w znakach czasu, które, obejmując „tęsknotę ludzkiego serca, potrzebującego zbawczej obecności Boga, domagają się, by zostały przekształcone w znaki nadziei” (*Spes non confundit*, 7), które należy czerpać przede wszystkim z łaski Bożej i pełni Jego miłosierdzia.

Już w bulli ogłaszającej Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia w 2015 roku papież Franciszek podkreślił, że w tym kontekście odpust nabiera „szczególnego znaczenia” (*Misericordiae vultus*, 22), gdyż miłosierdzie Boże „staje się odpustem Ojca, który poprzez Kościół – oblubienicę Chrystusa – dociera do grzesznika, któremu udzielił już przebaczenia, i uwalnia go od wszelkich pozostałości skutków grzechu” (tamże). Podobnie i dzisiaj Ojciec Święty oświadcza, że dar odpustu „pozwala nam odkryć, jak nieograniczone jest miłosierdzie Boga. To nie przypadek, że w starożytności termin „miłosierdzie” był używany zamiennie z terminem „odpust”, właśnie dlatego, że ma wyrażać pełnię Bożego przebaczenia, które nie zna granic” (*Spes non confundit*, 23). Odpust jest więc łaską jubileuszową.

Dlatego też z okazji Zwyczajnego Jubileuszu roku 2025, z woli Papieża, ten „Trybunał Miłosierdzia”, do którego należy rozporządzanie wszystkim, co dotyczy udzielania i korzystania z odpustu, zamierza zachęcić dusze wiernych do karmienia się pragnieniem uzyskania odpustu jako daru łaski, właściwego i unikalnego dla każdego Roku Świętego, i ustanawia następujące wymogi, aby wierni mogli skorzystać z „przepisów umożliwiających uzyskanie i skuteczne praktykowanie jubileuszowego odpustu” (*Spes non confundit*, 23).

Podczas Zwyczajnego Jubileuszu roku 2025 pozostaje w mocy każdy inny udzielony odpust. Wszyscy wierni naprawdę pokutujący, wykluczający wszelkie przywiązanie do jakiegokolwiek grzechu (por. *Enchiridion Indulgentiarum*, wyd. IV, norm. 20, § 1) i poruszeni duchem miłosierdzia, którzy w Roku Świętym oczyścili się poprzez sakrament pokuty i pokrzepili się Komunią Świętą, będą modlić się zgodnie z intencjami Papieża, ze skarbcza Kościoła będą mogli uzyskać odpust zupełny, odpuszczenie i darowanie swoich grzechów, który będzie można także zyskać dla dusz czyśćcowych, dokonując jednego z wymienionych niżej dzieł:

I. O świętych pielgrzymkach

Wierni, *pielgrzymi nadziei*, będą mogli uzyskać odpust jubileuszowy udzielony przez Ojca Świętego, jeśli odbędą pobożną pielgrzymkę:

w kierunku dowolnego świętego miejsca jubileuszowego: tam pobożnie uczestniczyć we Mszy Świętej (o ile przepisy liturgiczne na to pozwalają, będzie można przede wszystkim korzystać z formularza Mszy właściwej Jubileuszowi bądź Mszy w różnych potrzebach: o pojednanie, o odpuszczenie grzechów, o uproszenie miłości i o zachowanie pokoju i sprawiedliwości); we Mszy przy udzieleniu sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego lub w Sakramencie Namaszczenia Chorych; nabożeństwie Słowa Bożego; Liturgii Godzin (godzina czytań, jutrznia, nieszpory); Drodze Krzyżowej; różańcu; recytacji hymnu Akatysty; nabożeństwie pokutnym, zakończonym indywidualną spowiedzią penitentów, zgodnie z aktem pokutnym (forma II);

w Rzymie: do co najmniej jednej z czterech Papieskich Bazylik Większych: św. Piotra na Watykanie, Najświętszego Zbawiciela na Lateranie, Matki Bożej Większej, św. Pawła za Murami;

w Ziemi Świętej: do co najmniej jednej z trzech bazylik: Grobu Świętego w Jerozolimie, Narodzenia Pańskiego w Betlejem, Zwiastowania Pańskiego w Nazarecie;

w innych okręgach kościelnych: do kościoła katedralnego lub innych kościołów i miejsc świętych wyznaczonych przez ordynariusza miejsca. Biskupi uwzględnią potrzeby wiernych i samą możliwość zachowania nienaruszonego znaczenia pielgrzymki, z całą jej mocną symboliką, zdolną ukazać nagłą potrzebę nawrócenia i pojednania;

II. W pobożnym nawiedzeniu miejsc świętych

Wierni będą mogli uzyskać podobnie odpust jubileuszowy, jeśli indywidualnie lub w grupie, pobożnie nawiedzą dowolne miejsce jubileuszowe i tam przez odpowiedni czas odprawią adorację eucharystyczną i rozmyślanie, kończąc modlitwą *Ojcze nasz*, *Wyznaniem wiary* w jakiegokolwiek dopuszczonej formie i modlitwą do Maryi, Matki Bożej, aby w tym Roku Świętym wszyscy „mogli doświadczyć bliskości najczulszej z mam, która nigdy nie opuszcza swoich dzieci” (*Spes non confundit*, 24).

Z okazji Roku Jubileuszowego, oprócz wyżej wymienionych znamienych miejsc pielgrzymkowych, będzie można nawiedzić także inne miejsca święte, na tych samych warunkach:

w *Rzymie*: Bazylika Świętego Krzyża z Jerozolimy, Bazylika św. Wawrzyńca za Murami, Bazylika św. Sebastiana za Murami (zdecydowanie zaleca się pobożne nawiedzenie zwane „Pielgrzymką do Siedmiu Kościołów”, tak drogą św. Filipowi Nereuszowi), Sanktuarium Bożego Miłosierdzia – Kościół Santo Spirito in Sassia, Kościół św. Pawła przy Trzech Źródłach – miejsce męczeństwa Apostoła, Katakumby chrześcijańskie; kościoły trasy jubileuszowej Iter Europaeum oraz kościoły poświęcone Patronom Europy i Doktorom Kościoła (Bazylika Santa Maria sopra Minerva, Kościół Santa Brigida przy Campo de' Fiori, Kościół Matki Bożej Zwycięskiej, Kościół Trinita dei Monti, Bazylika św. Cecylii na Zatybrzu, Bazylika św. Augustyna na Polu Marsowym);

w *innych miejscach na świecie*: dwie papieskie bazyliki mniejsze w Asyżu: św. Franciszka i Najświętszej Marii Panny od Aniołów; papieskie bazyliki: Santa Casa w Loreto, Matki Bożej Różańcowej w Pompejach, św. Antoniego w Padwie; każda bazylika mniejsza, katedra, kościół konkatedralny, sanktuarium maryjne oraz dla dobra wiernych każda wyróżniająca się kolegiata lub sanktuarium wyznaczone przez każdego biskupa diecezjalnego lub eparchialnego, a także sanktuaria krajowe lub międzynarodowe, „święte miejsca gościnności i uprzywilejowane przestrzenie budzenia nadziei” (*Spes non confundit*, 24), wskazane przez Konferencje Episkopatów.

Wierni prawdziwie skruszeni, którzy nie będą mogli uczestniczyć w uroczystych celebracjach, pielgrzymkach i pobożnym nawiedzeniu, z ważnych powodów (przede wszystkim siostry i mnisi klauzurowi, osoby starsze, chorzy, osadzeni w więzieniach, a także ci, którzy w szpitalu lub w innych miejscach opieki, stale posługują chorym), uzyskają odpust jubileuszowy na tych samych warunkach, jeżeli zjednoczeni duchowo z wiernymi obecnymi, zwłaszcza w momentach, w których słowa Ojca Świętego lub biskupów diecezjalnych są przekazywane za pośrednictwem środków komunikacji medialnej, w swoim domu lub tam, gdzie powstrzymuje ich przeszkoda (np. w kaplicy klasztornej, w szpitalu, w domu opieki, w więzieniu...), odmówią *Ojcze nasz*, *Wyznanie wiary* w jakiegokolwiek dopuszczonej formie i inne modlitwy zgodne z intencjami Roku Świętego, ofiarowując swoje cierpienia lub życiowe trudności;

III. W dziełach miłosierdzia i pokuty

Ponadto wierni będą mogli uzyskać odpust jubileuszowy, jeśli w duchu pobożności będą mogli uczestniczyć w misjach ludowych, rekolekcjach lub spotkaniach formacyjnych poświęconych tekstom Soboru Watykańskiego II i *Katechizmu Kościoła Katolickiego*, które odbędą się w kościele lub innym odpowiednim miejscu, według zamysłu Ojca Świętego.

Pomimo zasady, że dziennie można uzyskać tylko jeden odpust zupełny (por. *Enchiridion Indulgentiarum*, wyd. IV, norm. 18, § 1), wierni otrzymają akt miłosierdzia na rzecz dusz czyśćcowych, jeśli prawowicie przystąpią po raz drugi tego samego dnia do sakramentu Komunii, będą mogli uzyskać dwukrotnie odpust zupełny tego samego dnia, obowiązujący jedynie za zmarłych (czyli w ramach celebracji eucharystycznej; por. kan. 917 i Papieska Komisja ds. Autentycznej Interpretacji KPK, *Responsa ad dubia*, 1, 11 lipca 1984). Przez tę podwójną ofiarę dokonuje się godny pochwały przejaw miłości nadprzyrodzonej, gdyż więź, która łączy wiernych pielgrzymujących jeszcze na ziemi z mistycznym Ciałem Chrystusa, wraz z tymi, którzy już zakończyli swą drogę, ze względu na fakt, że „odpust jubileuszowy, na mocy modlitwy, jest przeznaczony w szczególny sposób dla tych, którzy odeszli przed nami, aby mogli otrzymać pełnię miłosierdzia” (*Spes non confundit*, 22).

W szczególny właśnie sposób „w Roku Jubileuszowym będziemy wezwani do bycia namacalnymi znakami nadziei dla wielu braci i sióstr żyjących w trudnych warunkach” (*Spes non confundit*, 10): Odpust jest zatem również przypisany do dzieł miłosierdzia i pokuty, które świadczą o podjętym nawróceniu. Wierni podążając za przykładem i poleceniem Chrystusa, będą zachęceni do częstszego podejmowania dzieł miłości i miłosierdzia, głównie na rzecz służby braciom obciążonym różnymi potrzebami. Dokładniej odkryjmy na nowo „uczynki miłosierdzia względem ciała: głodnych nakarmić, spragnionych napoić, nagich przyodziać, przybyszów w dom przyjąć, chorych nawiedzać, więźniów pocieszać, umarłych pogrzebać” (*Misericordiae vultus*, 15) i odkryjmy na nowo również „uczynki miłosierdzia względem ducha: wątpiącym dobrze radzić, nieumiejętnych pouczać, grzeszących upominać, strapionych pocieszać, urazy chętnie darować, przykrych cierpliwie znosić, modlić się za żywych i umarłych” (tamże).

Podobnie wierni będą mogli uzyskać odpust jubileuszowy, jeśli udadzą się w celu odwiedzenia i poświęcenia właściwego czasu braciom znajdującym się w potrzebie lub w trudnej sytuacji (chorym, więźniom, samotnym osobom starszym, niepełnosprawnym...), pielgrzymując niejako do obecnego w nich Chrystusa (por. Mt 25,34-36) i wypełniając zwykłe warunki duchowe, sakramentalne i modlitewne. Wierni bez wątpienia będą mogli te odwiedziny powtarzać w ciągu Roku Świętego, uzyskując za każdym razem odpust zupełny, nawet każdego dnia.

Jubileuszowy odpust zupełny można osiągnąć także przez działania wyrażające w sposób konkretny i bezinteresowny ducha pokuty, który jest jakby duszą Jubileuszu, odkrywając na nowo w szczególności pokutną wartość piątku: powstrzymanie się w duchu pokuty przynajmniej przez jeden dzień od błahych rozrywek (realnych, ale także wirtualnych, spowodowanych na przykład przez media i sieci społecznościowe) oraz od zbędnej konsumpcji (na przykład praktyka postu lub wstrzemięźliwości zgodna z ogólnymi normami Kościoła i szczegółowymi zaleceniami biskupów), połączona z przekazaniem odpowiedniej sumy pieniędzy ubogim; wspieranie dzieł o charakterze religijnym lub socjalnym, zwłaszcza na rzecz obrony i ochrony życia na wszystkich jego etapach oraz samej jakości życia, opuszczonych dzieci,

młodzieży zmagającej się trudnościami, starców potrzebujących opieki lub samotnych, migrantów z różnych krajów, „którzy opuszczają swoją ziemię w poszukiwaniu lepszego życia dla siebie i swoich rodzin” (*Spes non confundit*, 13); poświęcanie znacznej części wolnego czasu na działalność na rzecz wolontariatu, która służy interesowi społeczności, lub inne podobne formy osobistego zaangażowania.

Wszyscy biskupi diecezjalni lub eparchialni i ci, którzy prawnie są z nimi zrównani, w najważniejszym dniu tego okresu jubileuszowego, przy okazji głównych uroczystości w katedrze i w poszczególnych kościołach jubileuszowych, będą mogli udzielić papieskiego błogosławieństwa z dołączonym odpustem zupełnym, który mogą otrzymać wszyscy wierni, którzy otrzymają to błogosławieństwo pod zwykłymi warunkami.

W celu duszpasterskiego ułatwienia dostępu do sakramentu pokuty i osiągnięcia Bożego przebaczenia poprzez władzę kluczy, ordynariusze miejsca proszeni są o udzielenie kanonikom i kapłanom, którzy w katedrach i kościołach wyznaczonych na Rok Święty, będą mogli wysłuchać spowiedzi wiernych, uprawnień jedynie do forum wewnętrznego, o czym dla wiernych Kościołów Wschodnich stanowi kan. 728, § 2 KKKW, a w przypadku ewentualnego zastrzeżenia dla określonej władzy – kan. 727, z wyłączeniem, jak jest oczywiste, przypadków o których mowa w kan. 728, § 1; natomiast dla wiernych Kościoła łacińskiego uprawnień o których mowa w kan. 508, § 1 KPK.

W związku z tym Penitencjaria wzywa wszystkich księży, aby z hojną dyspozycyjnością i poświęceniem siebie zapewnili jak najszerszą możliwość uzyskania przez wiernych środków zbawienia; ustalali i publikowali terminy spowiedzi, w porozumieniu z proboszczami lub rektorami sąsiednich kościołów; znajdowali się w konfesjonale; planując stałe i częste celebracje pokutne, zapewniając jednocześnie jak najszerszą dostępność księży, którzy po osiągnięciu wymaganego wieku, nie pełnią określonych funkcji duszpasterskich. W zależności od możliwości pamiętajmy także, zgodnie z Motu proprio *Misericordia Dei*, o duszpasterskiej możliwości słuchania spowiedzi także podczas celebracji Mszy Świętej.

W celu ułatwienia zadań spowiednikom, Penitencjaria Apostolska, z upoważnienia Ojca Świętego, stanowi, że kapłani, którzy towarzyszą lub przyłączają się do pielgrzymek jubileuszowych poza własną diecezją, mogą korzystać z tych samych uprawnień, jakie zostały im powierzone w ich własnej diecezji przez prawowity organ. Specjalne uprawnienia zostaną wówczas przyznane przez tę Penitencjarię Apostolską penitencjarzom rzymskich Bazylik Papieskich, kanonikom penitencjarzom lub penitencjarzom diecezjalnym utworzonym w poszczególnych okręgach kościelnych.

Spowiednicy, po uprzednim pouczeniu z miłością wiernych o powadze grzechów, do których należą te z dołączonym zastrzeżeniem lub cenzurą, wyznaczą z duszpasterską miłością odpowiednie pokuty sakramentalne, aby w miarę możliwości doprowadzić ich do trwałej pokuty i w zależności od charakteru spraw, zaprosić ich do naprawienia skandali i szkód.

Penitencjaria na koniec gorąco zachęca Biskupów, jako posiadaczy potrójnego munus nauczania, rządzenia i uświęcania, aby zadbali o jasne wyjaśnienie proponowanych tutaj przepisów i zasad dotyczących uświęcenia wiernych, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych warunków, kultury i tradycji. Katecheza dostosowana do specyfiki społeczno-kulturowej każdego narodu będzie w stanie zaproponować sposób skutecznego głoszenia Ewangelii i całokształtu orędzia chrześcijańskiego, zakorzeniając głębiej w sercach pragnienie tego wyjątkowego daru, uzyskanego za pośrednictwem Kościoła.

Niniejszy Dekret obowiązuje przez cały Jubileusz Zwyczajny roku 2025, niezależnie od wszelkich postanowień stanowiących inaczej.

W Rzymie, w siedzibie Penitencjarii Apostolskiej, 13 maja 2024 roku, we wspomnienie Matki Bożej z Fatimy.

Kard. Angelo De Donatis
Penitencjariusz Większy

Bp Krzysztof Nykiel
Regens

II. AKTA EPISKOPATU POLSKI

5.

LIST PASTERSKI KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI NA 14. TYDZIEŃ WYCHOWANIA

WYCHOWUJMY RAZEM

Drodzy Bracia i Siostry,

w dzisiejszym pierwszym czytaniu Bóg wzywa ustami Mojżesza naród izraelski do przestrzegania praw: „[...] strzeżcie ich i wypełniajcie je, bo one są waszą mądrością i umiejętnością w oczach narodów” (Pwt 4,6). Bóg, jako Dobry Pedagog, wychowuje swój lud, prowadząc go ku coraz większej doskonałości. Jezus w Ewangelii naucza, że samo przestrzeganie prawa nie jest istotą religii. Najważniejsza jest w niej żywa relacja z Bogiem. Jezus mówi: „słusznie prorok Izajasz powiedział o was, obłudnikach, jak jest napisane: Ten lud czci Mnie wargami, lecz sercem swym daleko jest ode Mnie” (Mk 7,6).

Wierność zasadom bez głębokiej wewnętrznej inspiracji jest krótkotrwała. Nie wytrzyma próby. W sytuacji pokusy czy w obliczu lęku człowiek porzuci narzucone z zewnątrz reguły, zwłaszcza wtedy, gdy będzie szansa, że nie dosięgnie go ludzka sprawiedliwość. Sytuacja ta ma jeszcze jeden negatywny wymiar. Żądanie, aby człowiek przestrzegał zewnętrznych norm bez wewnętrznej przemiany, będzie prowadzić do frustracji i do odrzucenia nawet najszlachetniejszych zasad, które uznano jako bezsensowne. Dotyczy to zwłaszcza ludzi młodych. Stąd jednym z najważniejszych celów wychowania jest towarzyszenie wychowankom w kształtowaniu sfery wewnętrznych przekonań i motywacji, z których będą wynikać ich późniejsze wybory życiowe. W przyszłą niedzielę, 8 września br., rozpocznie się XIV Tydzień Wychowania,

który będzie przebiegał pod hasłem „Wychowujmy razem”. Jego celem jest wsparcie Kościoła, rodziny i szkoły we wspólnych wysiłkach wokół wychowania dzieci i młodzieży.

1. *Prawo rodziców chrześcijańskich do wychowania dzieci w oparciu o wartości ewangeliczne*

Rodzice mają prawo do wychowania religijnego i moralnego swych dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Zapewnia im to Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Kościół natomiast na Soborze Watykańskim II przypomniał, że z perspektywy wiary troska rodziców o zapewnienie warunków, aby wychowanie religijne dziecka było harmonijnie skoordynowane z wychowaniem ogólnym, jest nie tylko prawem, ale i zadaniem rodziców. *Deklaracja o wychowaniu chrześcijańskim* stwierdza: „Rodzicom natomiast Kościół przypomina ważny obowiązek dokładania wszelkich starań, a nawet domagania się [...] aby wykształcenie świeckie zharmonizowane było z formacją chrześcijańską. Dlatego Kościół pochwała władze i państwa, które uwzględniając pluralizm współczesnego społeczeństwa i szanując należną wolność, wspierają rodziny, aby wychowanie dzieci we wszystkich szkołach mogło odbywać się w zgodzie z moralnymi i religijnymi zasadami rodziców” (*Deklaracja o wychowaniu chrześcijańskim*, 7).

Na szczęście przeszły już do historii te czasy, w których prawa rodzicom były zabierane i państwo próbowało przez szkołę narzucać polskim rodzinom obcy pogląd na świat, zmierzając do wychowania „nowego człowieka”. Wymownym znakiem definitywnego ich końca był powrót lekcji religii do polskich szkół i przedszkoli w dniu 1 września 1990 r., po 29 latach ich nieobecności. Fakt ten wywołał szczególną radość w sercu św. Jana Pawła II, który w tamtych czasach stwierdził: „Dzięki przemianom, jakie dokonują się ostatnio w naszej Ojczyźnie, katecheza wróciła do sal szkolnych i znalazła swoje miejsce i odbicie w systemie wychowawczym. Osobiście bardzo z tego się cieszę. Równocześnie jednak pragnę tu powtórzyć [...]: jest wam to dane i równocześnie zadane (Jan Paweł II, Włocławek, 6 czerwca 1991 r.).

2. *Potrzeby religijne wśród podstawowych potrzeb człowieka*

Towarzysząc wychowankom, a także formując samego siebie, trzeba uwzględnić wszystkie sfery wychowawcze. Pomińcie jakiegokolwiek z nich prowadzi do zaburzenia harmonijnego rozwoju człowieka. Należy pamiętać, że oprócz sfery psychicznej, intelektualnej i fizycznej proces wychowania powinien objąć także sferę duchową. Potrzeba relacji z Bogiem należy przecież do naturalnych potrzeb człowieka. Pięknie tę prawdę wyraził św. Augustyn w *Wyznaniach*: „Stworzyłeś nas bowiem jako skierowanych ku Tobie. I niespokojne jest serce nasze, dopóki w Tobie nie spocznie” (*Wyznania* I, 1).

Obecnie zwraca się uwagę na niepokojący wzrost depresji i zaburzeń lękowych u nastolatków. W takich sytuacjach konieczna jest oczywiście zawsze kompetentna pomoc psychologiczna i psychiatryczna. Nie można jednak zapominać, że ważnym czynnikiem sprzyjającym zdrowiu psychicznemu jest dojrzałe przeżywana religijność. Wielu z Was, Drodzy Bracia i Siostry, wie z własnego doświadczenia, jakim oparciem w życiu jest wiara i zaufanie Bożej Opatrzności. Warto też sięgnąć w przeszłość i odnieść się do życia naszych przodków. Pokolenia, które były przed nami, przeżywały czas zaborów, wojen, klęsk żywiołowych. Wielu naszych przodków musiało odnajdywać motywy nadziei po stracie swych bliskich i nawet niejedną raz na nowo odzyskiwać dobytek utracony z powodu zawieruch dziejowych. Oparciem dla nich była wtedy wiara w Boga i ufność w Bożą obecność nadającą sens życiu.

3. *Konieczność współpracy w procesie wychowania*

Współpraca w procesie wychowania jest wielkim dobrem, którego wartość widać w kontekście dzisiejszych trudnych wyzwań wychowawczych. Wspólne realizowanie procesu wychowania wymaga uznania prawa do różnorodności i prawa do zachowania tożsamości, zgodnie z własnymi przekonaniami i wyznaniem religijnym. Potrzebny jest respekt, szacunek dla tych wartości, w których rodzice chcą wychowywać swe dzieci. Nie można tego w żaden sposób zniszczyć. Rodzice chrześcijańscy mają prawo do wychowywania dzieci zgodnie z wyznawaną przez siebie wiarą.

Droży Rodzice, zadbajcie o to, aby Wasze dzieci uczestniczyły w szkolnych lekcjach religii. W dniu chrztu świętego podjęliście decyzję, aby weszły one na drogę wiary. To wtedy kapłan przypomniał Wam, że prosząc dla Waszego dziecka o chrzest, „przyjmujecie na siebie obowiązek wychowania go w wierze”. I zapytał: „Czy jesteście świadomi tego obowiązku?”. Odpowiedzieliście wtedy: „Tak, jesteśmy świadomi”. Być może część z Was ma poczucie, że nie do końca wypełnia swoje obowiązki związane z chrześcijańskim wychowaniem dzieci. Szkolne lekcje religii, choć nigdy nie zastąpią roli, jaką Wy macie do odegrania w życiu dziecka, są jednak dla Was wielkim wsparciem i ułatwieniem w wychowaniu do wiary. Katecheta – ksiądz, siostra zakonna czy osoba świecka – zasieje w sercu Waszego dziecka ziarno, które być może nie od razu wyda plon. Może się zdarzyć, że dojrzały już człowiek, po różnych doświadczeniach życiowych przypomni sobie słowa usłyszane na lekcjach religii w szkole i powie: „Mam jeszcze szansę”. Tak jak w przypowieści o synu marnotrawnym, nawet jeśli zdarzy się komuś pobrać, będzie miał gdzie wrócić. Poza tym lekcje religii są naturalnym elementem edukacji w naszej kulturze i cywilizacji, której fundament stanowi chrześcijaństwo.

Katastrofalną z punktu widzenia skuteczności wychowania była by sprzeczność pomiędzy wartościami przekazywanymi przez szkołę a tymi, jakie przekazują rodzice. A tak by się stało, gdyby dziecko wychowywane w rodzinie chrześcijańskiej było w środowisku szkolnym przekonywane do czegoś zupełnie przeciwnego wierze w Boga – bo w szkole byłby realizowany program wychowawczy oparty na wartościach sprzeciwiających się przesłaniu Ewangelii. Rodzice, z których podatków też utrzymywana jest szkoła, mają prawo domagać się, aby szkoła poprzez obecne w niej lekcje religii wychowywała dziecko w harmonii z systemem wartości przekazywanym w rodzinie i Kościele.

Zapraszamy wszystkich Rodziców, Nauczycieli i Wychowawców, Katechetów i Duszpasterzy do współpracy w wychowaniu dzieci i młodzieży. Mamy nadzieję, że Tydzień Wychowania, przeżywany w tym roku pod hasłem „Wychowujemy razem”, będzie stanowił inspirację do połączenia wysiłków w tym dziele.

Dziękując Rodzicom, Wychowawcom i Nauczycielom za ich trud i poświęcenie, wszystkim z serca błogosławimy.

*Podpisali: Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 398. Zebraniu Plenarnym
Konferencji Episkopatu Polski*

Warszawa, 10 czerwca 2024 r.

6.

OŚWIADCZENIE

KOMISJI WYCHOWANIA KATOLICKIEGO KEP W ZWIĄZKU Z PUBLIKACJĄ ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI Z DNIA 26 LIPCA 2024 R. ZMIENIAJĄCEGO ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE WARUNKÓW I SPOSOBU ORGANIZOWANIA NAUKI RELIGII W PUBLICZNYCH PRZEDSZKOLACH I SZKOŁACH

Komisja Wychowania Katolickiego KEP wyraża sprzeciw wobec ogłoszenia Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 26 lipca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii. Proponowane zmiany dotyczące łączenia klas są krzywdzące czy wręcz dyskryminujące. Naruszają one prawo oświatowe i zasady pedagogiczne. Wprowadzają poważne problemy w zakresie realizacji programu lekcji religii. Bardzo smuci fakt, że zmiany zostały wprowadzone bez wymaganego przez prawo porozumienia ze stroną kościelną. Ministerstwo Edukacji Narodowej nie uwzględniło opinii i postulatów przedstawianych w spotkaniach przez Kościoły i związki wyznaniowe.

Komisja Wychowania Katolickiego wciąż przypomina, że nauczanie religii katolickiej i innych wyznań wspiera wychowawczą rolę szkoły. Stanowi integralną część wychowania człowieka, służy jego rozwojowi moralnemu i społecznemu, ma duże znaczenie dla poznawania własnej historii i kultury. Zachęcamy wszystkich wiernych, aby

na różne sposoby podejmować działania ukazujące tę wielką wartość lekcji religii w szkole. Szczególnie prosimy katolickich rodziców, aby odważnie zabierali głos w tej sprawie. Dziękujemy mediom katolickim, ruchom i wspólnotom religijnym za podejmowanie działań w obronie lekcji religii. Prosimy wszystkich o włączenie się w akcję na rzecz obrony lekcji religii w szkole „TAK dla religii w szkole” podjętą przez cztery tygodniki katolickie: *Niedzielę, Gościa Niedzielnego, Idziemy i Przewodnik Katolicki*.

† Wojciech Osiał
Przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego KEP

Warszawa, 5 sierpnia 2024 r.

7.

KOMUNIKAT PRZEWODNICZĄCEGO KEP DOTYCZĄCY WDRAŻANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH W KOŚCIELE W POLSCE

W lipcu 2023 r. została przyjęta nowelizacja kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz innych ustaw dotyczących ochrony dzieci, czyli tzw. Ustawa Kamilka. Rezultatem tej ustawy jest m.in. Krajowy Plan Przeciwdziałania Przemocy Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na Szkodę Małoletnich oraz wynikające z niego różnorodne działania, które w sposób usystematyzowany i wielowymiarowy mają dbać o dobro oraz bezpieczeństwo dzieci. Jednym z nich jest obowiązek wprowadzania standardów ochrony dla wszystkich placówek, gdzie przebywają lub mogą przebywać dzieci. Dotyczy to podmiotów prowadzących działalność oświatową, opiekuńczą, wychowawczą, religijną, artystyczną, medyczną, sportową, turystyczną itp. Standardy to zbiór zasad, które stawiają ochronę dziecka w centrum działań i wartości każdej instytucji, a tym samym pomagają tworzyć bezpieczne, wolne od przemocy i przyjazne dzieciom środowisko.

Kościół przyjął tę ustawę z dużą otwartością. Podejmuje ona bowiem temat ochrony dzieci w sposób szeroki i całościowy, jako program ogólnospołeczny, który dotyczy wszystkich przestrzeni przebywania dzieci oraz osób, które z nimi pracują. Wspomniana troska jest zgodna z duchem Ewangelii, w której Jezus wielokrotnie mówił, że dobro tych najmniejszych i bezbronnych musi być uznane za pierwsze.

Jako wspólnota Kościoła, w którym gromadzą się dzieci, pragniemy podjąć to wyzwanie i wdrożyć w naszych parafiach, prowadzonych dziełach oraz instytucjach kościelnych obowiązujące prawem normy. Standardy ochrony są więc już przyjęte i stopniowo wdrażane. Regulacje te określają sposób rozumienia i planowania pracy duszpasterskiej, dobór i szkolenie pracowników, a także jasno określają kodeks właściwych zachowań, procedury podejmowania interwencji, wybór osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie standardów, w duchu troski o osoby skrzywdzone oraz wszystkie inne wymagane procedury.

Podjęliśmy też serię szkoleń, w których uczestniczyły zarówno osoby duchowne, jak i świeckie posługujące w parafiach oraz odpowiedzialne za różne jednostki kościelne. Planowane są też działania edukacyjne i prewencyjne, w celu rozpowszechnienia wiedzy dotyczącej ochrony dzieci i jej właściwego zastosowania.

W tym miejscu pragnę serdecznie podziękować wszystkim osobom zaangażowanym zarówno w przygotowanie samych standardów, jak i przeprowadzenie niezbędnych szkoleń.

Wspomniane standardy, zgodnie z wymaganiami ustawy, będą podane do publicznej wiadomości w każdej jednostce kościelnej. Zachęcamy wszystkich do zapoznania się z nimi, aby w ten sposób pogłębiać naszą wspólnotową świadomość na temat ochrony małoletnich, co będzie pomocne w budowaniu świata bezpiecznego dla dzieci.

Wprowadzanie standardów ochrony małoletnich w naszych parafiach i instytucjach oraz dziełach prowadzonych przez Kościół stanowi nie tylko realizację obowiązku prawnego, ale jest również pozytywnym i jasnym komunikatem, że w codziennej posłudze duszpasterskiej Kościoła realizowane są ewangeliczne wartości. W praktyce oznaczają one pełną wrażliwość służbę i troskę o dobro każdego człowieka, a zwłaszcza dzieci i osób bezbronnych. Wprowadzając te standardy,

Kościół włącza się w działania społeczne służące tworzeniu środowisk bezpiecznych i wolnych od wszelkich form przemocy.

† Tadeusz Wojda SAC
Arcybiskup Metropolita Gdański
Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, 9 sierpnia 2024 r.

8.

STANOWISKO ZESPOŁU EKSPERTÓW KEP DS. BIOETYCZNYCH: ABORCJA POZA ETYKĄ I PRAWEM?

1. Członkowie Zespołu Ekspertów KEP ds. Bioetycznych z uwagą śledzą działania podejmowane przez członków rządu RP mające na celu liberalizację praktyki zabijania nienarodzonych dzieci¹. Treść wytycznych, jak i sposób ich publikowania budzą najwyższy niepokój. Można mieć wrażenie, że wprost zmierza się do praktykowania aborcji poza refleksją etyczną i wbrew ochronie prawnej gwarantowanej przez Konstytucję.

2. Zespół Ekspertów przypomina fundamentalną prawdę z zakresu genetyki, że życie każdego człowieka zaczyna się w chwili poczęcia. Od tego momentu rozwija się ono nieprzerwanie w oparciu o wewnętrzne zasady zapisane w jego genomie. Jego życie nie jest mniej ważne od życia każdego innego człowieka. Jak bardzo fundamentalna jest to prawda dla życia społecznego, świadczy jej zapisanie w Konstytucji Rzeczypospolitej. Tę prawdę potwierdza też serce człowieka w postaci nakazu sumienia, aby czynił dobro i unikał zła. Od tego nakazu nie jest on w stanie się uwolnić, gdyż dotyczy on fundamentu ludzkiej moralności. Pogarda dla tego nakazu jest bardzo niebezpieczna dla relacji społecznych, gdyż podważa zasadność innych praw chroniących wartości ludzkie w życiu społecznym.

3. Należy przypomnieć wyrażony już w dniu 4 września 2023 r. sprzeciw wobec stworzenia nowej wykładni istniejącego prawa, zmierzającej do poszerzenia kryteriów, dopuszczających legalne pozbawienie życia nienarodzonego dziecka w oparciu o przesłankę zdrowia psychicznego. Aborcja nie należy do metod terapeutycznych stosowanych w leczeniu. Uśmiercenie dziecka nie może być uważane za środek do przywrócenia zdrowia kobiety². Zdziwienie członków Zespołu budzi też faktyczny zakaz przeprowadzania konsultacji i organizowania konsylium w celu przeanalizowania przesłanek do dokonania aborcji. Wytyczne te naruszają ustawowe uprawnienie lekarza do zasięgnięcia z własnej inicjatywy opinii właściwego lekarza specjalisty lub zorganizowania konsylium lekarskiego wynikające z art. 37 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry. Biorąc pod uwagę dobro pacjentów, którymi są matka i dziecko nienarodzone, odwołanie się do opinii doświadczonych lekarzy pozwala poszukiwać rozwiązania najbardziej optymalnego.

4. Szczególne zaniepokojenie budzą próby pozaustawowego ograniczenia konstytucjonalnego prawa do wolności sumienia wyrażającego się w możliwości odmówienia podjęcia działań medycznych pozostających w sprzeczności z systemem wartości lekarza, a tym bardziej z systemem wartości uniwersalnych. „Nie do przyjęcia jest tworzenie kultury wykonywania zawodu medycznego, w której [...] jednostka traci swoją podmiotowość, zostaje zmuszona zaprzeczyć swojej tożsamości i brać udział w postępowaniu, które w osądzie jej sumienia jest złem moralnym”³. Nie do zaakceptowania jest wymuszanie dokonywania przerywania ciąży pod groźbą sankcji finansowych, w tym utraty kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Zauważyć należy, że sumienie lekarzy może być łamane w takiej sytuacji przez osoby zarządzające podmiotami leczniczymi, które będą się obawiać ograniczenia lub utraty finansowania działalności leczniczej ze środków publicznych. Takie rozwiązanie nie liczy się też z fundamentalnym prawem obywateli do świadczeń zdrowotnych, które zostaną ograniczone przez pozbawienie szpitali należnych im funduszy. Nie jest to więc kara wymierzona w dyrekcje szpitali, ale pracowników szpitala, którzy mają prawo do godziwego wynagrodzenia, a nade wszystko w pacjentów, którzy mają prawo do korzystania z dostępnych terapii.

5. Wytyczne Prokuratora Generalnego stawiają pod znakiem zapytania jego niezależność, która winna zapewnić każdemu obywatelowi gwarancje, że jego sprawa zostanie rozpoznana w sposób obiektywny i rzetelny, bez ingerencji ze strony pozamedycznej. Poważne zaniepokojenie budzą naciski Prokuratora Generalnego, aby postępowania w sprawie pomocnictwa w przeprowadzeniu aborcji umarzać lub kierować wnioski do sądu o warunkowe umorzenie sprawy ze względu na znikomą szkodliwość społeczną. W świetle dotychczasowych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego (z dnia 28 maja 1997 r. sygn. akt K. 26/96 oraz z dnia 22 października 2020 r. sygn. akt K 1/20) nie ma argumentów za zmianą interpretacji momentu rozpoczęcia prawnej ochrony życia. Powinna się ona rozpoczynać od momentu poczęcia i obejmować cały okres ciąży. Z uwagi na fundamentalny charakter prawa do życia nie można uznać działań w nie wymierzonych za cechujące się niewielką szkodliwością.

6. Zespół Ekspertów przypomina niezmiennie nauczanie Kościoła, że „bezpośrednie przerwanie ciąży, to znaczy zamierzone jako cel czy jako środek, jest zawsze poważnym nieładem moralnym, gdyż jest dobrowolnym zabójstwem niewinnej istoty ludzkiej”⁴. Według prawa kościelnego dokonanie zabójstwa nienarodzonego dziecka oraz współnictwo w tym procederze taktowane jest jako jedno z najcięższych przestępstw i karane jest karą ekskomuniki, która wyklucza z udziału w dobrach duchowych powierzonych Kościołowi przez Chrystusa.

W imieniu Zespołu Ekspertów KEP ds. Bioetycznych

† Józef Wróbel SCJ

Warszawa, 3 września 2024 r.

Przypisy

¹ Minister Zdrowia, Wytyczne w sprawie obowiązujących przepisów prawnych dotyczących dostępu do procedury przerwania ciąży, opublikowane na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia w dniu 30 sierpnia 2024 r.; Prokurator Generalny, Wytyczne Nr 924 w sprawie zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie prowadzenia spraw dotyczących odmowy dokonania przerwania ciąży oraz tzw. aborcji

farmakologicznej, opublikowane na stronie internetowej Prokuratury Krajowej w dniu 9 sierpnia 2024 r.

² Por. Zespół Ekspertów KEP ds. Bioetycznych, Stanowisko w sprawie dopuszczalności aborcji w oparciu o przesłankę zdrowia psychicznego (4.09.2023), AKEP nr 1(35)/2023, s. 287, nr 4.

³ Zespół Ekspertów KEP ds. Bioetycznych, Stanowisko w sprawie klauzuli sumienia (14.02.2014), AKEP nr 1(25)/2014, s.82, nr 16.

⁴ Jan Paweł II, Encyklika *Evangelium vitae*, nr 62.

9.

STANOWISKO RADY KEP DS. SPOŁECZNYCH: W TROSCE O DOM OJCZYSTY

Podobnie jak w całym świecie, także i w Polsce, mamy do czynienia z różnymi negatywnymi zjawiskami. Niepokój budzą tendencje do ateizacji życia publicznego oraz eliminacji etyki ze sfery politycznej. Przykładem jest łamanie prawa przez organy państwa, w tym niewłaściwe traktowanie aresztowanych, wprowadzanie „prawa” do zabijania człowieka przez poszerzenie możliwości przeprowadzenia aborcji aż do 9. miesiąca życia dziecka, odchodzenie od wartości moralnych w wielu dziedzinach życia społecznego, szerzenie nienawiści, promowanie antagonizmów, zarządzanie konfliktami w przestrzeni społecznej, marginalizowanie znaczenia religii, odbieranie prawa do wyznawania wiary oraz eliminowanie symboli religijnych ze sfery publicznej.

Powyższe negatywne tendencje występujące w życiu publicznym przekładają się na indywidualne, rodzinne oraz społeczne i narodowe postawy, prowadzą do głębokich podziałów i braku wzajemnego szacunku, konfliktów, alienacji społecznej oraz ignorowania prawa. W wielu przypadkach przyczyniają się do utraty nadziei, sensu życia, poczucia tożsamości, jak również rozbicia rodziny, samotności i promowania negatywnych wzorców w procesie formowania młodego pokolenia. Konsekwencją wymienionych zjawisk i postaw jest niszczenie naszych fundamentów – chrześcijańskiej tradycji i dziedzictwa narodowego.

Apelujemy zatem do organów państwa o zaniechanie wszelkich działań powodujących degradację życia społecznego. Wszystkich wierzących prosimy o aktywną, opartą o zasady Ewangelii obecność w życiu społecznym, a ludzi dobrej woli o zachowanie wierności sumieniu w duchu solidarności i odpowiedzialności za dobro wspólne. Pamiętajmy, że Polska to nasz wspólny dom, a dziedzictwo chrześcijańskie jest od wieków jego fundamentem.

† Marian Florczyk
Przewodniczący Rady KEP ds. Społecznych
wraz z członkami Rady

Warszawa, 4 września 2024 r.

10.

LIST PASTERSKI EPISKOPATU POLSKI: KS. JERZY POPIEŁUSZKO PATRON WSPÓŁCZESNEJ WOLNOŚCI

40 lat temu, w październiku 1984 r., ks. Jerzy Popiełuszko został zamordowany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa PRL. Kapłan, który stał się symbolem troski o losy ojczyzny, w 2010 r. został ogłoszony błogosławionym. Przez jego życie realizował się Boży plan zbawienia. W jego słowach i decyzjach można więc szukać świętości, która przekracza swoją epokę. Czy ks. Jerzego można nadal naśladować? Czy jego epoka bardzo różni się od naszej?

W stronę kapłaństwa

Ks. Popiełuszko pochodził z podlaskiej wsi Okopy. Głęboka wiara rodziców i trudy codziennego życia ukształtowały siłę jego charakteru. W domu uczył się odróżniać dobro od zła, prawdę od kłamstwa, uczył się szanować ludzi. Matka rozpoczynała codzienną modlitwę. Przyszły kapłan zainspirował się osobą ojca Maksymiliana Kolbego, więc po maturze, w 1965 r. zgłosił się do warszawskiego seminarium duchownego.

W opinii seminaryjnych kolegów Popiełuszko nie wyróżniał się ani nadzwyczajną modlitwą, ani studiami. Wielką próbą stała się dwuletnia przymusowa służba w kleryckiej jednostce wojskowej. W całym społeczeństwie w zamian za wyrzeczenie się wartości kuszono awansami lub oferowano święty spokój. Kto nie uznawał socjalistycznego porządku, musiał liczyć się z prześladowaniem. Kleryków poddawano indoktrynacji, zabraniano praktyk religijnych. Popiełuszko nie rozumiał być może, jak wielkim siłom zła stawia opór. Codziennie, wytrwale modlił się na głos, odmówił porzucenia medalika i różańca. W jednym z listów pisał, że mógłby uniknąć prześladowań w zamian za ustępstwa, ale chciał żyć głębiej. Był więc upokarzany i poddawany brutalnej presji. Zachował jednak wewnętrzną wolność, a nawet pociągał wielu kolegów. Całe jego późniejsze, kapłańskie życie stało się polem dramatycznej walki o podstawowe wartości w życiu człowieka i społeczeństwa.

Kapelan hutników

Święcenia kapłańskie przyjął z rąk kard. Stefana Wyszyńskiego w maju 1972 r. Przez pierwsze lata wypełniał zwyczajną posługę wikariusza w kilku parafiach. Mówił kazania, spowiadał, chrzczył, zajmował się duszpasterstwem pielęgniarek i studentów medycyny. W 1980 r. został rezydentem parafii Świętego Stanisława Kostki w Warszawie. W sierpniu tego roku całą Polskę zalała fala solidarnościowych strajków. Kapłan, wówczas 33-letni, został poproszony przez robotników z Huty Warszawa o odprawienie dla nich połowej Mszy Świętej. Pisał później: „Spowiadałem ludzi, którzy zmęczeni do granic wytrzymałości kłęczeli na bruku. I tam chyba ci ludzie zrozumieli, że są silni, są mocni właśnie w jedności z Bogiem, z Kościołem”. Komunizm odebrał im prawo własności, narzucał nową wizję historii i ateistyczny system wartości. Człowiek potrzebuje jednak czegoś więcej niż święty spokój. Szuka prawdy, własnej tożsamości, wolności. Potrzebuje wiedzieć, kim jest i skąd się wziął, potrzebuje wiary i miłości. Po odprawieniu tej Mszy Świętej ksiądz szeroko otworzył dla hutników drzwi swojego domu. Stworzone przez niego duszpasterstwo ludzi pracy rozwijało się z miesiąca na miesiąc.

Głos wolności

13 grudnia 1981 r. rząd PRL wprowadził stan wojenny. Wielu przyjaciół ks. Popiełuszki aresztowano i poddano represjom. „Byłem z nimi w czasie triumfu, pozostałem z nimi i w grudniową, czarną noc” – powiedział kapłan. Jako jeden z pierwszych zorganizował w Warszawie punkt wymiany informacji o internowanych, chodził na rozprawy sądowe hutników, jego mieszkanie zamieniło się w skład pomocy charytatywnej, a drzwi zawsze były otwarte dla potrzebujących. Od lutego 1982 r. rozpoczął odprawianie comiesięcznych Mszy w intencji Ojczyzny. Był bardzo blisko ludzi, niosąc ich ciężary i dramaty. Jego skromne do tej pory kazania stały się niezwykle przenikliwe i nabrały wielkiej mocy. Przypominał, że wszelkie kryzysy biorą się z braku prawdy, a żeby żyć w prawdzie, trzeba pokonywać lęk. Przypominał prawdziwą historię Polski, stawał w obronie pokrzywdzonych. Na Żoliborz przybywały dziesiątki tysięcy wiernych z całej Polski, notowano wiele nawróceń i chrztów osób dorosłych. Uczestnicy Mszy za Ojczyznę wracali do domów wolni od lęku i nienawiści, z poczuciem godności i nadziei.

Tam, gdzie docierał jego głos, tam system komunistyczny, rządzący strachem i manipulacją, tracił wpływy. Komuniści uruchomili więc machinę prześladowania. Zaczęto go szpiegować, w mieszkaniu założono podsłuch, podsyłano agentów udających przyjaciół. Do domu wrzucono ładunek wybuchowy, grożono mu śmiercią, uszkodzono samochód. Podrzucano mu nielegalne materiały, aresztowano, zniesławiano w mediach. Mimo udręczenia kapłan nie dawał się zastraszyć, co więcej – zyskał rangę moralnego autorytetu i symbolu wolności w Polsce i poza jej granicami. Komuniści postanowili go zabić. Kapłan hutników wielokrotnie mówił bliskim, że spodziewa się zamachu na swoje życie. Mówił też, że jest gotowy na wszystko i że naśladowcy Chrystusa powinni być zdolni do oddania życia za prawdę.

Misja po śmierci

19 października 1984 r. ks. Jerzy Popiełuszko, podczas spotkania Duszpasterstwa Ludzi Pracy w Bydgoszczy, powiedział: „Módlmy się, abyśmy byli wolni od lęku, zastraszenia, ale przede wszystkim od żądzdy odwetu i przemocy”. Były to jego ostatnie publiczne słowa, swoisty

testament, w którym modlił się o wolność i przebaczał winowajcom. W drodze powrotnej do domu został porwany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa i bestialsko skatowany. Ciało wrzucono do Wisły. Pożegnanie ks. Jerzego Popiełuszki, które odbyło się przy warszawskim kościele Świętego Stanisława Kostki, było najliczniejszą ceremonią pogrzebową w historii Polski. Od 600 tysięcy do miliona uczestników manifestowało pokój i przebaczenie, co wstrząsnęło po raz kolejny komunistycznym systemem, który przygotował się tego dnia do brutalnej walki z tłumem.

Podczas procesu beatyfikacyjnego pytano świadków o to, czy ks. Popiełuszko miał jakieś nadzwyczajne duchowe moce czy charyzmaty. Wszyscy odpowiedzieli przecząco. Był zwyczajnym człowiekiem, takim jak my wszyscy. Jego droga, modlitwa, wybór prawdy, przebaczenie dostępne są dla każdego z nas. To droga do przemiany samego siebie i świata, droga do królestwa Bożego. Wiele osób pisze dziś o wewnętrznej przemianie, o łaskach doznanych za wstawiennictwem błogosławionego. Ludzie dziękują za uwolnienie z depresji, nałogów, za zażegnanie sporów w rodzinie, za uzdrowienia. Ks. Jerzy z pasją nadal pomaga ludziom, podobnie jak za życia. Jego misja uwalniania ludzkich serc do życia w prawdzie i wolności intensywnie się rozwija. Przy grobie modliło się do tej pory blisko 23 miliony osób. Jego relikwie czczone są w 1800 miejscach na sześciu kontynentach. Skromna postać kapłana przekroczyła granice geograficzne, kulturowe i pokoleniowe. Stał się patronem Solidarności, patronem prześladowanych chrześcijan, społeczeństw zmagających się z totalitaryzmem, konsumpcjonizmem i chaosem wartości. Jest przede wszystkim patronem ludzi, którzy chcą przeżyć wartościowe życie. Jest patronem ludzi młodych, jako przewodnik w skomplikowanym świecie półprawd, konfliktów, lęku i nienawiści.

W świecie ks. Jerzego Popiełuszki rozgrywał się spór o wartości. Komunizm fałszował historię, posługiwał się kłamstwem, przemocą, odbierał ludziom wolność. Spór o wartości wciąż trwa. Wolność bez Boga i bez prawdy staje się dziś pociągającą dla niektórych karykaturą wolności. Manipulacje wprowadzają chaos, podziały, nienawiść. Wciąż trzeba pokonywać lęk. W roku 40. rocznicy męczeństwa błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki prosimy Boga o dar prawdy i wolności

w sercach, w Ojczyźnie i na świecie. Prośmy również o kanonizację błogosławionego, skromnego kapłana z Podlasia, aby jego świadectwo dotarło do całego świata.

*Podpisali: Pasterze Kościoła katolickiego w Polsce
obecni na 398. Zebraniu Plenarnym
Konferencji Episkopatu Polski*

Warszawa, 10 czerwca 2024 r.

III. AKTA BISKUPA LEGNICKIEGO

11.

DEKRET ZAMIENIAJĄCY CODZIENNY OBOWIĄZEK
SPRAWOWANIA LITURGII GODZIN
NA MODLITWĘ RÓŻAŃCOWĄ
W CZASIE PIESZEJ PIELGRZYMKI LEGNICKIEJ
NA JASNĄ GÓRĘ

Legnica, 26 lipca 2024 r.

L.dz.1136/2024

W odpowiedzi na prośbę ks. dr. Tomasza Metelicy, głównego przewodnika Pieszej Pielgrzymki Legnickiej na Jasną Górę, zezwalam, aby duchowni oraz osoby konsekrowane – uczestnicy Pieszej Pielgrzymki Legnickiej na Jasną Górę – ze względu na podejmowaną posługę duszpasterską, zamienili codzienny obowiązek sprawowania liturgii godzin na modlitwę różańcową. Wiernych, którzy skorzystają z niniejszego zezwolenia zobowiązuję do pobożnego odmówienia jednej części Różańca.

Wszystkich pielgrzymów powierzam opiece Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej i proszę o modlitwę za Kościół legnicki.

† *Andrzej Siemieniowski*
Biskup Legnicki

Ks. Piotr Kruczyk
Notariusz Kurii

12.

DEKRET USTANAWIAJĄCY
OŚRODEK FORMACJI KATECHUMENALNEJ W PARAFII
PW. ŚW. MAKSYMILIANA M. KOLBEGO W LUBINIE

Legnica, 4 września 2024 r.

L.dz. 1398/2024

W nawiązaniu do dekretu z dnia 22 lutego 2023 r., l.dz. 221/2023, z dniem 1 października 2024 r. ustanawiam kolejny ośrodek formacji katechumenalnej dla dzieci w wieku 7-14 lat i ich rodziców bądź opiekunów w Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Maksymiliana M. Kolbego w Lubinie.

Na odpowiedzialnego za formację katechumenalną w nowym ośrodku wyznaczam – zgodnie ze zwyczajem – proboszcza tej parafii.

Wszystkich odpowiedzialnych za wtajemniczenie chrześcijańskie powierzam Bożemu miłosierdziu i polecam opiece Maryi Matki Kościoła.

† *Andrzej Siemieniowski*
Biskup Legnicki

Ks. Józef Lisowski
Kanclerz Kurii

13.

KOMUNIKAT O PRZYGOTOWANIU DO CHRZTU DZIECI
W WIEKU 7-14 LAT, POWOŁANIU REJONOWEGO OŚRODKA
KATECHUMENATU DZIECI W LUBINIE I ROZPOCZĘCIU
KOLEJNEGO CYKLU KATECHUMENATU DOROSŁYCH

Legnica, 11 września 2024 r.

L.dz. 1425/2024

Umiłowani Bracia i Siostry w Chrystusie, a zwłaszcza prezbiterzy, diakoni i katecheci oraz rodzice dzieci, które jeszcze nie dostały łaski chrztu świętego.

Rok temu wydałem instrukcję dotyczącą drogi do chrztu świętego dzieci w wieku 7-14 lat. Jest ona publicznie dostępna na oficjalnej stronie internetowej naszej legnickiej diecezji. Zobowiązuje ona duszpasterzy i wiernych do postępowania zgodnie z zasadami, zawartymi w piątym rozdziale *Obrzędów chrześcijańskiego wtajemniczenia dorosłych*. Rozdział ten zawiera liturgiczne obrzędy katechumenatu dziecięcego i celebracji chrztu dzieci w wieku szkolnym.

Dla zapewnienia odpowiedniej formacji rodziców i dzieci aspirujących do chrztu powołałem w zeszłym roku pięć Rejonowych Ośrodków Katechumenatu Dzieci. Mamy za sobą rok budujących doświadczeń. W ośrodkach zostało przygotowanych do bycia chrześcijanami czterdzieści czworo dzieci i ich rodziców. Zebrane doświadczenia wskazują na wielką wagę wspólnotowego przeżywania drogi wtajemniczenia chrześcijańskiego.

Po spotkaniu z duszpasterzami, prowadzącymi formację rodziców i starszych dzieci do chrztu, uznałem potrzebę powołania kolejnego ośrodka. Informuję, że kolejnym Ośrodkiem Katechumenatu Dzieci jest od 1 października br. parafia św. Maksymiliana Marii Kolbego w Lubinie. Dłatego obecnie ustanowionych jest sześć ośrodków w parafiach:

- św. Jana Chrzciciela w Jeleniej Górze-Cieplicach,
- św. św. Apostołów Piotra i Pawła w Kamiennej Górze,
- św. św. Apostołów Piotra i Pawła w Legnicy,
- Najświętszego Serca Pana Jezusa i św. Jakuba w Lubaniu,
- św. Maksymiliana Marii Kolbego w Lubinie,
- św. Michała Archanioła w Polkowicach.

Zobowiązuję księży proboszczów i katechetów dzieci klas pierwszych, by zweryfikowali, czy dzieci pragnące iść drogą wiary i przystąpić do Pierwszej Komunii Świętej zostały ochrzczone.

Tym dzieciom, które nie zostały jeszcze ochrzczone i ich rodzicom należy wskazać i ułatwić drogę przez skontaktowanie ich z Rejonowymi Ośrodkami Katechumenatu Dzieci.

Jeśli ze względu na uzasadnione trudności lub z poważnych racji duszpasterskich nie jest możliwe dotarcie do Ośrodków Katechumenatu, proboszcz musi o tym poinformować delegata biskupa ds. katechumenatu, ks. Krzysztofa Wiśniewskiego, i z nim ustalić sposób

przygotowania do chrztu, zgodny z procedurami zawartymi w piątym rozdziale *Obrzędów chrześcijańskiego wtajemniczenia dorosłych*.

Informuję ponadto, że formuje się grupa dorosłych kandydatów do sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego. Osoby, które ukończyły 14. rok życia i poruszone łaską pragną chrztu świętego, mogą rozpocząć proces przygotowań w Centrum Katechumenatu Diecezji Legnickiej z siedzibą w Domu Słowa w Legnicy. Proboszczowie, którzy znają osoby dorosłe pragnące zostać chrześcijanami, winni kierować je do delegata biskupa ds. katechumenatu.

† *Andrzej Siemieniowski*
Biskup Legnicki

14.
DEKRET ZARZĄDZAJĄCY LIKWIDACJĘ
DEKANATU CHOCIANÓW I PRZYŁĄCZENIE
TAMTEJSZYCH PARAFII DO DEKANATU POLKOWICE

Legnica, 12 września 2024 r.

L.dz. 1435/2024

Biorąc pod uwagę potrzeby duszpasterskie i administracyjne diecezji legnickiej, w odniesieniu do kanonu 374 § 2 *Kodeksu prawa kanonicznego*, niniejszym dekretem zarządzam likwidację dekanatu Chocianów i przyłączenie tamtejszych parafii do dekanatu Polkowice.

Jednocześnie na urządzie dziekana dekanatu Polkowice potwierdzam ks. Mariusza Szymańskiego, proboszcza parafii pw. Matki Bożej Królowej Polski w Polkowicach.

Decret wchodzi w życie 14 września 2024 r., w święto Podwyższenia Krzyża Świętego.

† *Andrzej Siemieniowski*
Biskup Legnicki

Ks. Piotr Kruczyk
Notariusz Kurii

15.

ZARZĄDZENIE W SPRAWIE ZBIÓRKI OFIAR
NA POMOC POSZKODOWANYM W POWODZI

Legnica, 17 września 2024 r.

L.dz. 1441/2024

Umiłowani Diecezjanie,

w związku ze skutkami intensywnych opadów deszczu i powodzią, które nawiedziły znaczne obszary naszej ojczyzny, w tym także wiele miejscowości naszej diecezji, w odpowiedzi na apel przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski, zarządzam, aby we wszystkich parafiach diecezji legnickiej w niedzielę, 22 września 2024 r., po każdej Eucharystii przeprowadzić zbiórkę ofiar do puszek na pomoc poszkodowanym.

Zebrane środki, zarówno z parafii, jak i od indywidualnych darczyńców, można wpłacać na rachunek bankowy Caritas Diecezji Legnickiej BNP Paribas S.A.: 04 1600 1156 1847 4540 1000 0001 z dopiskiem: POWÓDŹ bądź bezpośrednio w kasie Caritas, przy ul. S. Okrzei 22 w Legnicy.

Wszystkich proszę o modlitwę w intencji poszkodowanych i już teraz dziękuję za okazane wsparcie i dobre serce.

† *Andrzej Siemieniewski*
Biskup Legnicki

16.

ZEZWOLENIE NA ERYGOWANIE DOMU
STOWARZYSZENIA ŻYCIA APOSTOLSKIEGO
SŁUŻEBNIC PRZENAJŚWIĘTSZEJ KRWI
NA TERENIE DIECEZJI LEGNICKIEJ W LEGNICY

Legnica, 24 września 2024 r.

L.dz. 1462/2024

W odpowiedzi na prośbę z dnia 15 września 2024 r., na podstawie kan. 733 § 1 i 2 KPK, z dniem 1 października 2024 r. zezwalam

na erygowanie domu Stowarzyszenia Życia Apostolskiego Służebnic Przenajświętszej Krwi na terenie diecezji legnickiej w Legnicy, przy ul. Grunwaldzkiej 50.

Życzę wiele sił ducha i Bożego błogosławieństwa w posłudze, jaką Siostry podjęły. Wszystkie Siostry polecam opiece Matki Bożej Łaskawej oraz Świętych Patronów diecezji legnickiej i z serca błogosławię.

† *Andrzej Siemieniowski*
Biskup Legnicki

Ks. Józef Lisowski
Kanclerz Kurii

17.

ZEZWOLENIE NA ERYGOWANIE DOMU
STOWARZYSZENIA ŻYCIA APOSTOLSKIEGO
SŁUŻEBNIC PRZENAJŚWIĘTSZEJ KRWI
NA TERENIE DIECEZJI LEGNICKIEJ W ZGORZELCU

Legnica, 24 września 2024 r.

L.dz. 1463/2024

W odpowiedzi na prośbę z dnia 15 września 2024 r., na podstawie kan. 733 § 1 i 2 KPK, z dniem 1 października 2024 r. zezwalam na erygowanie domu Stowarzyszenia Życia Apostolskiego Służebnic Przenajświętszej Krwi na terenie diecezji legnickiej w Zgorzelcu, przy ul. S. Moniuszki 14.

Życzę wiele sił ducha i Bożego błogosławieństwa w posłudze, jaką Siostry podjęły. Wszystkie Siostry polecam opiece Matki Bożej Łaskawej oraz Świętych Patronów diecezji legnickiej i z serca błogosławię.

† *Andrzej Siemieniowski*
Biskup Legnicki

Ks. Józef Lisowski
Kanclerz Kurii

IV. AKTA LEGNICKIEJ KURII BISKUPIEJ

18.

WSPOMNIENIE O ZMARŁYCH KSIĘŻACH Z DIECEZJI LEGNICKIEJ

Śp. ks. Stanisław Kaźmierczak (1933-2024)

26 sierpnia 2024 r., w 91. roku życia i 62. roku kapłaństwa odszedł do Pana ks. Stanisław Kaźmierczak, kanonik RM.

Urodził się 5 listopada 1933 r. w Sierzowie. Święcenia prezbiteratu przyjął 23 czerwca 1963 r. w Zgorzelcu. Po święceniach posługiwał w parafiach w Żarach, Oleśnicy, Wrocławiu, Lubaniu, Budzowie oraz od 1980 do 2000 r. w parafii pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Platerówce.

Uroczystości pogrzebowe pod przewodnictwem bp. Andrzeja Siemienińskiego odbyły się 29 sierpnia 2024 r. w Platerówce.

Śp. ks. Franciszek Krosman (1927-2024)

15 sierpnia 2024 r., w 95. roku życia i 69. roku kapłaństwa, odszedł do Pana ks. prał. Franciszek Krosman.

Urodził się 29 stycznia 1927 r. we wsi Komarowo k. Zamościa. Święcenia prezbiteratu przyjął w 1955 r. we Wrocławiu z rąk bp. Antoniego Pawłowskiego. Przez lata kapłańskiej posługi pracował m.in. w parafiach w Niemczy k. Dzierżoniowa, Kudowie Zdroju, Laskowicach Oławskich oraz Jeleniej Górze. Ostatnie lata swojego życia spędził w Domu Księżych Emerytów w Legnicy.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się w Jeleniej Górze, gdzie w latach 1972-2005 ks. Krosman był proboszczem parafii pw. św. Erazma i Pankracego.

19.

ZAPROSZENIE NA KONGRES RAD PARAFIALNYCH
DIECEZJI LEGNICKIEJ

Legnica, 16 lipca 2024 r.

L.dz. 1096/2024

Wracając do zwyczaju poprzednich lat, zapraszam na kolejny Kongres Rad Parafialnych Diecezji Legnickiej pod hasłem: „Jubileusz 2025 – nadzieja i zaproszenie do drogi”.

Spotkanie będzie przygotowaniem naszych parafii, szczególnie członków Rad Parafialnych, do wprowadzenia w życie duszpasterskie wspólnot treści zaproponowanych przez papieża Franciszka na czas obchodów Roku Jubileuszowego 2025. Kongres odbędzie się w sobotę, 14 września 2024 r. w bazylice mniejszej w Bolesławcu (ul. Kościelna 1).

Zapraszamy wszystkich członków Rad Parafialnych z parafii i Czcigodnego Księdza (szczególnie prosimy zastępców i sekretarzy rady).

Poniżej przekazujemy plan spotkania oraz link do zapisów (zgłoszenia do 10 września). Zapisy: Kongres Rad Parafialnych 2024-zgłoszenia (google.com).

Plan spotkania:

- 9.30 – Recepcja
- 10.00 – Nauka hymnu Jubileuszu 2025
- 10.10 – Modlitwa jubileuszowa i powitanie członków rad
- 10.20 – Konferencja: *Światło nadziei dla parafii – tworzyć wspólnoty wiary* – bp Piotr Wawrzynek
- 10.40 – Konferencja: *Jubileusz jako wezwanie do przebaczenia i odnowy wiary* – bp Waldemar Musioł (biskup pomocniczy diecezji opolskiej)
- 11.00 – Przerwa i przygotowanie do Eucharystii
- 11.30 – Eucharystia – bp Waldemar Musioł
- 12.30 – Czas na pytania do biskupów
- 13.15 – Podsumowanie, błogosławieństwo i rozesłanie.

W jedności kapłańskiej

† Piotr Wawrzynek
Wikariusz Generalny

20.

INFORMACJA O KURSIE ANIMATORA PARAFIALNEGO

Legnica, 18 lipca 2024 r.

L.dz 1108/2024

Kierując się potrzebą formacji osób świeckich oraz szukając narzędzi do wsparcia pracy duszpasterzy w parafii, diecezja legnicka przedstawia propozycję Kursu Animatora Parafialnego (KAP).

Celem kursu jest formowanie animatorów małej grupy, którzy będą mogli wspomóc w jakimś zakresie pracę duszpasterską w parafii w zakresie spotkań biblijnych i animacji liturgii niedzielnej.

Kurs będzie miał formę 9 spotkań formacyjnych, które odbędą się w Domu Słowa w Legnicy w soboty (w godz. 9.30-15.30), poczynając od 12 października 2024 r. (kolejne spotkania: 9 listopada; 7 grudnia; 18 stycznia; 1 lutego; 1 marca; 5 kwietnia; 17 maja; 7 czerwca).

Tematyka KAP obejmie kształtowanie umiejętności w obszarze:

- umiejętności i zasad prowadzenia spotkań małej grupy,
- podstawowej wiedzy z zakresu Pisma Świętego koniecznej do dzielenia się słowem Bożym,
- nauki metod biblijnych dzielenia się słowem Bożym w małej grupie,
- podstawowej wiedzy liturgicznej koniecznej do przygotowania posług w czasie niedzielnej Eucharystii (czytanie słowa Bożego, modlitwa wiernych, procesja z darami, dobór pieśni, przygotowanie w prezbiterium i zakrystii do liturgii),
- przygotowania do dzielenia się kerygmatycznym świadectwem wiary,
- umiejętności i wiedzy w zakresie promowania informacji duszpasterskich w Internecie.

Dla kogo:

- dla parafii, które chcą podjąć się budowania małych grup parafialnych o charakterze biblijno-liturgicznym,
- dla dwóch osób z parafii, które na podobieństwo dwóch uczniów Jezusa chcą się formować i być posłane do świadczenia o Ewangelii,
- zapraszamy przede wszystkim: członków Rad Parafialnych oraz osoby z parafii wskazane i posłane przez Czciwego Księdza, które:
 - ▷ są gotowe do podjęcia współpracy z proboszczem w animowaniu życia duchowego,

- ▷ chcą po zakończeniu kursu poprowadzić małą grupę biblijno-liturgiczną w parafii i pomagać w przygotowaniu niedzielnej Eucharystii,
- ▷ wykazują cechy personalne, takie jak: komunikatywność, zdolność uczenia się i przekazywania wiedzy, zdolność budowania wspólnoty, troska o rozwój wiary osobistej i dzielenie się wiarą,
- ▷ chcą dzielić się swoją wiarą i ją rozwijać,
- ▷ nie są konfliktowe,
- ▷ dają dobre świadectwo życia chrześcijańskiego w otoczeniu.

Zasady udziału:

- parafia może posłać jednorazowo na KAP dwie osoby (nie jedną, nie trzy, nie cztery),
- każdy posłany razem ze swoim proboszczem wypełnia kwestionariusz posłania na KAP, w którym proboszcz potwierdza zgodę na udział w kursie i na przyjęcie do posługi w parafii po ukończeniu kursu, a uczestnik do udziału we wszystkich spotkaniach kursu (kwestionariusz do pobrania),
- parafia partycypuje w kosztach posłania kandydata, które wynoszą 50 zł od osoby za spotkanie (w tym koszt obiadu i przerwy kawowej),
- każdy posłany przez proboszcza dokonuje zgłoszenia osobiście,
- ilość miejsc jest ograniczona ze względu na zajęcia warsztatowe,
- termin zgłaszania kandydatów mija 1 października 2024 r.

Zapisy:

- za pomocą linku: Kurs Animatora Parafialnego 2024 – zgłoszenia (google.com)
- lub mail domslova@diecezja.legnica.pl; tel. 511 712 949 (zgłoszenia do 1 października).

W kapłańskiej jedności

† Piotr Wawrzynek
Wikariusz Generalny

21.

ZAPROSZENIE NA KONFERENCJĘ KSIĘŻY DZIEKANÓW

Legnica, 30 sierpnia 2024 r.

L.dz. 1363/2024

W związku z rozpoczęciem nowego roku duszpasterskiego i koniecznością omówienia ważnych dla życia diecezji legnickiej tematów zapraszam Czcigodnego Księdza Dziekana na konferencję dziekańską, która odbędzie się we wtorek, 8 października 2024 r. w Centralnym Domu Diecezjalnym w Legnicy (ul. Jana Pawła II 1).

Rozpoczęcie konferencji o godz. 10.00 modlitwą w ciągu dnia w kaplicy Domu Słowa na I piętrze. Dalszy przebieg konferencji przewiduje przerwę na kawę oraz obrady. Tematyka obrad:

- informacja o terminologii dotyczącej domów diecezjalnych,
- prezentacja planu wydarzeń diecezjalnych z uwzględnieniem Roku Jubileuszowego,
- tematy dotyczące sprawozdania finansowego diecezji i parafii,
- kwestie dotyczące podziału administracyjnego diecezji i posługi księży związane ze spadkiem *dominicanos* i liczbą księży posługujących.

In Christo

† Piotr Wawrzynek
Wikariusz Generalny

22.

ZARZĄDZENIE W SPRAWIE NADANIA NAZWY
CENTRALNY DOM DIECEZJALNY

Legnica 2 września 2024 r.

L.dz. 1382/2024

Na podstawie decyzji biskupa legnickiego z dniem 2 września 2024 r. zarządzam, że nieruchomość będąca własnością diecezji legnickiej, obejmująca adresy: ul. Jana Pawła II nr 1, ul. Kościuszki nr 2A, 4 i 6

w Legnicy, będzie nosić nazwę CENTRALNEGO DOMU DIECEZJALNEGO.

W Centralnym Domu Diecezjalnym siedzibę ma:

- Legnicka Kuria Biskupia (parter, ul. Jana Pawła II i Kościuszki nr 6 – lewe skrzydło),
- Diecezjalne Biuro Gospodarcze (parter, ul. Kościuszki nr 6 – lewe skrzydło),
- Sąd Kościelny Diecezji Legnickiej (parter, ul. Kościuszki 6 – lewe skrzydło),
- Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Legnickiej (parter, I piętro, ul. Kościuszki 2A – lewe skrzydło),
- Dom Słowa – Centrum Formacji Ewangelizacyjnej (piętro I, II III, od ul. Jana Pawła II i ul. Kościuszki 6 – lewe skrzydło),
- Diecezjalny Instytut Muzyki Kościelnej (piętro III, od ul. Jana Pawła II 1 – prawe skrzydło),
- Specjalistyczna Poradnia Rodzinna im. św. Jana Pawła II (parter, ul. Kościuszki 4 – lewe skrzydło).

*Ks. Piotr Zawadka
Ekonom diecezjalny*

23.

ZMIANY WŚRÓD DUCHOWIENSTWA

O. Melchior Grzegorz Adamus OFM – skierowany do pracy duszpasterskiej w parafii pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Legnicy (30.09.2024, l.dz. 1483/2024).

Ks. Marcin Bałdyga – mianowany sędzią diecezjalnym Sądu Kościelnego Diecezji Legnickiej w Legnicy na roczną kadencję (30.09.2024, l.dz. 1484/2024).

Ks. Sławomir Bartodziej SDB – skierowany do pracy duszpasterskiej w parafii pw. św. Jana Bosko w Lubinie (12.07.2024, l.dz. 1069/2024).

- Ks. Krzysztof Borysiewicz** – skierowany do pomocy duszpasterskiej w parafii pw. Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja w Bolesławcu (20.09.2024, l.dz. 1449/2024).
- Ks. Kamil Bulanda** – odwołany z funkcji wikariusza w parafii pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Złotorzy i mianowany rezydentem w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Legnicy (27.08.2024, l.dz. 1299/2024).
- Ks. Krzysztof Czerwiński** – mianowany moderatorem Domowego Kościoła w diecezji legnickiej (22.08.2024, l.dz. 1238/2024).
- Ks. Karol Diduszko** – ustanowiony współkoordynatorem przygotowań do Światowych dni Młodzieży w diecezji legnickiej (4.09.2024, l.dz. 1397/2024).
- Ks. Bogusław Drożdż** – zatwierdzony na stanowisku dyrektora Diecezjalnego Centrum Edukacyjnego w Legnicy na pięcioletnią kadencję (26.06.2024, l.dz. 987/2024).
- Ks. Piotr Dziubczyński SDB** – skierowany do pracy duszpasterskiej w parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Lubinie (12.07.2024, l.dz. 916/2024).
- Ks. Mariusz Habiniak** – mianowany kapelanem górników Kopalni Węgla Brunatnego w Turowie (12.09.2024, l.dz. 1417/2024); odwołany z funkcji diecezjalnego duszpasterza kobiet (20.09.2024, l.dz. 1455/2024).
- Ks. diakon Kacper Juszcak** – skierowany do posługi w parafii pw. św. Jana Apostoła i Ewangelisty w Jeleniej Górze (1.07.2024, l.dz. 991/2024).
- Ks. Piotr Kot** – odwołany z urzędu wikariusza biskupiego ds. formacji i ewangelizacji chrześcijańskiej (30.09.2024, l.dz. 1482/2024).
- Ks. Łukasz Langenfeld** – mianowany diecezjalnym duszpasterzem rolników (12.07.2024, l.dz. 1077/2024); ustanowiony kustoszem diecezjalnego sanktuarium Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Krzeszowie (14.08.2024, l.dz. 1207/2024); ustanowiony diecezjalnym duszpasterzem Żywego Różańca (14.08.2024, l.dz. 1208/2024).

- Ks. Bartłomiej Łuczak** – mianowany sędzią diecezjalnym Sądu Kościelnego Diecezji Legnickiej w Legnicy na roczną kadencję (30.09.2024, l.dz. 1487/2024).
- Ks. Mateusz Maleńczuk** – mianowany diecezjalnym duszpasterzem ikonopisarzy (25.07.2024, l.dz. 1129/2024).
- Ks. Mariusz Marciniak CSMA** – skierowany do pracy duszpasterskiej w parafii pw. Świętych Piotra i Pawła w Sobocie (12.07.2024, l.dz. 1068/2024).
- Ks. Krzysztof Patejuk** – mianowany sędzią diecezjalnym Sądu Kościelnego Diecezji Legnickiej w Legnicy na roczną kadencję (30.09.2024, l.dz. 1485/2024).
- Ks. Tomasz Piątkowski** – zatwierdzony audytorem w Sądzie Kościelnym Diecezji Legnickiej na okres jednego roku (19.08.2024, l.dz. 1220/2024).
- Ks. Jan Rajczakowski** – ustanowiony współkoordynatorem przygotowań do Świątowych dni Młodzieży w diecezji legnickiej (4.09.2024, l.dz. 1397/2024).
- Ks. Mariusz Sajdak** – mianowany sędzią diecezjalnym Sądu Kościelnego Diecezji Legnickiej w Legnicy na roczną kadencję (30.09.2024, l.dz. 1486/2024).
- Ks. Ludwik Solecki** – odwołany z funkcji rezydenta w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Legnicy w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego (22.08.2024, l.dz. 1237/2024).
- Ks. Dawid Stasiak** – mianowany wikariuszem w parafii w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Złotorzy (30.08.2024, l.dz. 1353/2024).
- Ks. Sebastian Szczurek** – mianowany wikariuszem w parafii pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Bogatyni (27.08.2024, l.dz. 1287/2024).
- Ks. Adam Szpotański** – mianowany rezydentem w parafii pw. Matki Bożej Królowej Polskiej w Legnicy (1.07.2024, l.dz. 1002/2024).

24.

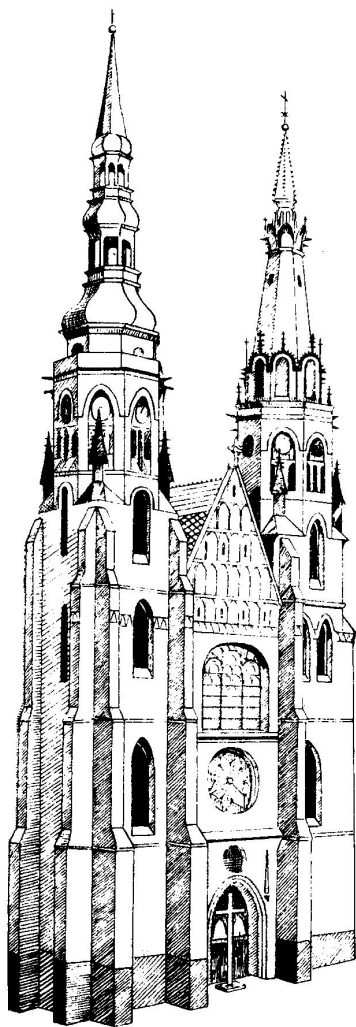
INNE ZMIANY

- S. M. Iwona Hałamuszka CSMM** – mianowana diecezjalną referentką ds. duszpasterstwa kobiet (20.09.2024, l.dz. 1456/2024).
- S. M. Ewa Kata CSMM** – mianowana diecezjalną referentką ds. zakonnych (18.07.2024, l.dz. 1107/2024).
- S. Joanna Kierbiec CSFFM** – odwołana z funkcji diecezjalnej referentki ds. zakonnych (8.07.2024, l.dz. 928/2024).
- Alicja Kondratowicz** – mianowana obrońcą węzła małżeńskiego Sądu Kościelnego Diecezji Legnickiej w Legnicy na roczną kadencję (30.09.2024, l.dz. 1489/2024).
- Małgorzata Sztolf** – mianowana sędzią diecezjalnym Sądu Kościelnego Diecezji Legnickiej w Legnicy na roczną kadencję (30.09.2024, l.dz. 1488/2024).

25.

INFORMACJA O KARZE KOŚCIELNEJ

- Ks. Mirosław Kierdzik** – kapłan diecezji bydgoskiej, urodzony 19.09.1959 r. w Inowrocławiu, wyświęcony 1.06.1985 r. w Gnieźnie – dożywotnie wydalenie ze stanu duchownego, na mocy dekretu karnego administracyjnego z 24.02.2022 r. N. Prot. 110 (2022) BP, notyfikowanego 3.03.2022 r. na podstawie dekretu Dykasterii Nauki Wiary, N. Prot. 360/2019, *POENALIS – PROCESSUS ex can. 1720 CIC, Recursus ad normam can. 1734 ss. CIC*, notyfikowanego 5.09.2023 r. oraz na podstawie decyzji Dykasterii Nauki Wiary z 26.07.2024 r., N. Prot. 360/2019 – 101263.
- Ks. Paweł Wilczewski** – kapłan archidiecezji gnieźnieńskiej, urodzony 18.06.1990 r., wyświęcony 30.05.2015 r. – kara suspensy *a divinis* obejmująca zakaz wykonywania wszelkich aktów władzy święceń oraz noszenia stroju duchownego (dekret N. 2042/2024/P, 18.09.2024).

KATEDRA LEGNICKA
PW. ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA